

Geriausias darbo žmonių laikraštis
"LAISVĖ"
Eina du syklius savaitę: Uterinko ir Pėnyčioj
Lietuvių Kooperatyvūska Spaudos Bendrovė

PRENUMERATA METAMS:

Amerikoje	\$2.00
Kanadoje ir užrubežiuose	3.50
Amerikoje	\$1.00
Kanadoje ir užrubežiuose	1.75

Agaratinimų kainos ant užlaistimo.
"LAISVĖ"
183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
"LAISVĖ"
Published by
The Lithuanian Co-operative Pub. Society (Inc.)
Every Tuesday and Friday at Brooklyn, N. Y.

YEARLY SUBSCRIPTION RATE:

In the United States	\$2.00
To Foreign Countries	3.50

Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"LAISVĖ"
183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

No. 89.

Telefonas 5231 Greenpoint.

BROOKLYN, N. Y., 17 Lapkričio (November), 1914 m.

Telephone 5231 Greenpoint.

IV Metas

BADAS LIETUVOJ.

PENKIOS SAVAITĖS KAIP TĖSIASI MUŠIAI SUVALKIJOS PARUBEŽY.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

"Laisvės" korespondentas praneša iš Petrogrado:

"Iš Suvalkų gubern. vokiečiai jau veikia išvyti. Suvalkų gubernijoje su gyventojais vietomis vokiečiai elgėsi šurkšniai, vietomis gana mandagiai. Už paimtus daiktus retai mokėjo. Daugiausia ėmė viską be pinigų, vietomis iš gyventojų viską atėmė, taip kad jau prisieina badauti. Tarpe vokiškų kareivių daug buvo Prūsų lietuvių. Tarpe jų tautiškai susipratusių kaip ir nebuvo. Prūsų lietuvių, o taip pat ir lenkai kareiviai su Didžiosios Lietuvos gyventojais elgėsi gana mandagiai, bent švelniau, negu vokiečiai. Vokiečių kariūnėms labai bijoti kazokų. Juos vadina laukiniais žmonėmis. Prieš sostiantį mūšį, vokiečiai ilgai poteriauja. Žodžiu, juose narsumo mažai. Kariūnėms gana jau nuilsinta".

Kitas "Laisvės" bendradarbis, apleidęs Vilnių, norėjo nukakti į Suvalkų gubern. ir prisijūreiti, kaip ten viskas išrodo, vienok be leidimo Kauno tvirtovės komendantas, negalima buvo pro Kauną pravažiuoti, taip pat ir po Suvalkiją lankytis: neleidavo niekur eiti nuo stoties ir kareiviai vėl sugrąžindavo atgal. Tasai bendradarbis praneša, kad vokiečių kariūnėms tam tikromis mašinomis nukasė visas bulves Suvalkų gubern. ir daly Raseinių pavieto. Tas bulves ūkininkai turėję nugabenti Vokietijon. Taip pat ir kitoki turą ūkininkai priversti buvo nugabenti Vokietijon. Suvalkijon jau sugrįžo visi pabėgę rusų valdininkai.

Suvalkų gubernija po audrai.

"Liet. Žinios", kurias tik ką gavome, rašo:

Vilkaviškio apskr. Gižų valsčiuje sudegė apie 18 ūkininkų gyvenimai, nuo šovinių užsidegė. Paciam Vilkaviškio mieste vokiečių sudeginta apskr. valdyba ir sudegė 2 namai. Sužeistas šrapneliu į koją "Žagrės" vedėjas Varanka. Nuo Vilkaviškio į vakarus daug sudeginta dvarų, kaip antai Kaukakalnio, Šiaudiniškio, Varsnupio ir t.t.

Kalvarijoje sudegintas majorato dvaras ir elektros malūnas, taip pat daugybė pašaro, kurį vokiečiai tarė esant rusų kariūnėms. Miestui uždegti buvo 10,000 rub. kontribucijos, iš kurių 3,600 rub. išmokėta, daugiau nebėreikalavo. Miesto trobos liko sveikos. Pas Staviškį Gavėnų vokiečių kareiviai netyčia nakties laiku uždegė triobas, kuriose patys buvo apsinakvoję. Sudegė 2 vokiečių kareivių, keliolika arklių ir patronų skrynų.

Alvito bažnyčia (Vilkav.

apskr.), atsiradusi tarp dviejų ugnių, tapo visiškai sugriauta. Jos griuvėsiuose buvo 8 žmonės ir nemaža sužeista. Mat, laike mūšio jona buvo subėgę daug žmonių, kas melstis, kas sleptis, o kas ir su visa manta susinešė.

Simne (Kalv. apskr.) taip pat nukentėjo bažnyčia ir išdegė dvi gatvės.

Marijampolė beveik nenukentėjo. I miestą buvo paleista tik 4 granatos, bet jos blėdies nepadarė. Tapo išplėtos "Žagrės", Penčylas, Lazdauskas ir Kriauciūno krautuvės. Penčylą vokiečiai buvo suėmę, bet paleido. Vokiečiai paskyrė nuo savęs miesto galva Geršenavičių, o kasininku Bartlingą. Vėliau rusai nutiesė Geršenavičių katorgon.

Obšrutų kaime (Vilk. pav.) sušaudytas Stankevičius, kad padėjo vokiečiams šnipinėti.

Pajevonio bažnyčia (Vilk. apskr.) sudeginta. Sudegintas ir Pajevonio kaimas. Sudeginta dvarai: Sukliai, Unija, Ramokai, Podborek. Vilkaviškis ir Naumiestis išuštėjęs.

Pilviškiai, (Marijampolės apskr.) Iš Antanavo valsčiaus, kaip pasakoja žmonės, vokiečiai išgabėję apie porą šimtų vyrų ir moterų į Prūsiją, matomai, darbams dirbti.

Sešupės ir Pilvės tiltai suardyti. Bažnyčioje išbyrėjo langai nuo šaudymo, pats miestelis tečiaus išliko sveikas. Kontribucijos buvo išmokėta apie 600 rub., kuriuos suėdė klebonas ir žydai. Visi jie buvo prieš tat suvaryti į žydų maldos namus. Rykaiškių, Bliuviškių ir Prancubudžio kaimuose vokiečiai sustabdė visus malūnus, o malūninkus uždarė, gyventojams gi apskelbė, jei kas atsitiks, sušaudysiu suimtuosius malūninkus ir sudeginsiu kaimus. Kitą dieną atvažiavę jų vyresnysis liepė paleisti suimtuosius.

Paimta nemažai gyvulių, — karvių, kiaulių ir javų. Antanavo dvare patys išsikūlė jaus, ir išsivežė grūdus ir šiaudus.

Pradedant nuo Alytaus matytis jau mūšio pasekmės: plentai ir paplentės baisiai išklampoti, laukai ir plentas išarti granatų, tolydžio lavonai arklių, visur tuščios triobos ir be jokios tvarkos.

KIEK LĖŠAVO VOKIEČIAMS ŽYGIS Į SUVALKIJĄ?

"Rygos Nauj." rašo: "Panemumo mūšiuose, kaip praneša "Ar. V.", kurie tesėsi nuo rugsėjo 12 d., vokiečiai nustojo ligi 40 nušimčių užmuštus ir sužeistus savo kariūnėms, o taip, kaip vokiečių maždaug 250 tūkstančių vyrų norėjo per eiti per Nemuną, tai — apie

100 tūkstančių vyrų bus užmušta ir sužeista. Negyvi vokiečių lavonų virš 15 tūkstančių tapo atrasta Suvalkų gubernijos miškuose ir palaidota. O kiek tūkstančių vokiečių Nemuno vanduo prarijo, tai sunku pasakyti. I nelaisvę rusai paėmė apie 11 tūkstančių vokiečių. Abelnai, nuo rugsėjo 11 d. ligi šių dienų (per 1 mėn. laiko), įėjimas vokiečiams į Suvalkų guberniją ir mėginimas per Nemuną persikelti, kainavo jiems virš 111 tūkstančių kareivių. Tai yra galutinis išardymas Rytinės-Prūsijos armijos, kuri jokiu būdu negali įstengti padaryti daugiau užpuolimų.

IŠ KAUNO GUB.

Iš Tauragės padangės. Tauragiškiai kiek įsijus, atsikvėpė, išvarius iš čia vokiečių kariūnėms. Savo keičių savaikių būvimu ji nemažai išvargino apeliokės žmones. Didelių baisumų kentėti neprisiėjo, bet gi nuostolių buvo, ypač tiems, kurie savo namus palikė bėgo. Nukentėjo daugiausia pats miestas, valdininkų turas ir dvarai. Paimti užstovais kun. Kemečius ir tarvytojas Sulcas. Miestui užimta buvo kontribucija 5 tūkst. markių neva už kokias tai proklamacijas. Žemiečių viršininko Šulco dvaras sudeginta, kam jis vokiečių liepamas nepasiliko ir iš jo išpruko. Visai plikai tapo išliukto kunigaikščio Vasilickovo majoratas. Sodiečiai daug mažiau nukentėjo. Vokiečiai Tauragėje jau tiek buvo įsitaisę, kad ėmė leisti net laikraštį "Karo žinias" vokiečių ir rusų kalba. Be to buvo įsakytas vokiečiams, kad taisyti mūges (turgus). Apsipratę žmonės ėmė vežti produktus, už kuriuos mokama buvo pinigais. Vokiečių žvalgai siekdavo kartais ligi Skaudvylių.

Žemaičių seminarija už dviejų savaikių persikėlanti karo laikui į Vašakėnų dvarą, Troškūnų par. Ūkmerg. aps., 15 verstų nuo Subačiaus stoties. Mokslas iš pradžių tębėsi I, II ir III kursuose. Dvaro vietą užleisdami seminarijai dovanai jo savininkas Brazys, neseniai atpirkęs tą dvarą iš Komaro.

Mušiai Prūsų Lietuvoj.

Lapkričio 14 d. — Musiai Prūsų Lietuvoj, Stalupienų apygardose, vis dar tebesitęsia. Rusai būtinai nori prasmuštį prie Mozūrijos ežerų.

Mušiai ties Souldau taip pat tęsiasi didžiausiam asitume.

Netoli Stalupienų rusams pavyko užimti Johannesburgą, kuriame yra patsai gelžkelių mazgas. Apygardose Mozūrijų e-

Iš karės naudą turės tik giltinė ir kapitalistai.

žerų ir Lycko vokiečiai palarė tikriausias tvirtoves ir atgabeno daug sunkiųjų kaulonių iš Karaliaučiaus. Vokiečiams labai sunku bus atsilaikyti Prūsų Lietuvoj, kadangi reikia daug kariūnėms traukti Poznaniaus kunigaikštijon (Prūs. Lenkija), nes tenais ir jau yra rusų. Vestis kovą Prūsų Lietuvoj yra labai sunkus dalykas, ypač distrikte Mozūrijos ežerų. Pirmą kartą vokiečiai įtaisė ten rusams spąstas, užtat dabar jie yra labai atsargūs.

VEL MUŠASI TIES VIRBALIU. Londonas, 15 d. lapkričio. — Vokiečių pulkai norėjo išmušti rusus iš tranšėjų ties Virbaliu, bet tatau jiems nepavyko padaryti.

Austrai laimėjo ties Černovicais. Vienintėlis austrų laimėjimas šiuo metu buvo ties Černovicais, rytinėj Galicijoje. Austrai perėjo naktį per upę Prutą ir nelaukintai atakavo rusus. Rusai, išnėtyčių užklupti, leidosi bėgti iš Černovicų. Austrai juos vytytes. Nuostoliai rusų ties Černovicais buvo labai dideli.

Strijo pakalnėje rusai turėję pasitraukti.

RUSAI PERDĖM STUMIA VOKIEČIUS.

Iš Petrogrado praneša, kad vokiečiai traukiasi iš Kalisiaus gubernijos linkui Silezijos. Ties pačiu Kalisiu buvęs didelis mūšys. Rusai jį laimėjo. Vokiečių naujos atakos ties Vloclavsku, Varšavos gubern. tapo rusais atmuštos. Iš vokiečių Silezijos žmonės miniomis bėga į tolymesnes vietas. Daug žmonių pabėgo į Drezdeną ir į Berlyną. Vokiečiai praneša, jog sumušę rusų kavaleriją ties Kolo, Kalisiaus gubernijoje.

Caras sakosi suvaliosias kaizeri.

Londonas, 15 d. lapkr. — Caras priėmė deputaciją Maskvos kupčių ir pasakė, jog dabar nėra dar ko šnekt apie susitaikymą. Visų pirm jįsai turis sumuštį kaizerį.

Vokiečiai nenuliudė. Militariskas "Berliner Tagblatt" apžvalgininkas sa-

ko, jog nėra ko bijoties ant rusų įsiveržimo į Prūsiją ir Sileziją.

Vakaruose vokiečiams irgi būk tai sekasi.

Belgijoj.

Bruselio vokiškasis komendantas, generolas Vonder Golz, išdavė paliepimą, jog to miesto belgų pilietis-ką gvardija turi klausyti vokiečių paliepimų ir eiti ten, kur siundžiama.

Jeigu gvardijietis atsiskakys paklausti paliepimo, jįsai taps sušaudytas.

Kapų šalis.

Amerikietis Bell iš New Yorko, kuris dalino maistą badaujantiems belgams, sakė, kad visa Belgija — ypač kapinių šalis. Jam teko eiti vietomis, kur istisomis myliomis tęsiasi kapinės.

Moteris, vaikučiai ir seneliai slapstosi duobėse ir sklepuose. Kuomet jiems atgabenta maisto, tai manė, kad atkeliavo nauji užpuolikai.

Britanijos aficeriai Rusijon

Britanija pasiuntė kelis gabesnius aficerius-strategus Rusijon. Mat, Rusija turi daug stiprių kareivių, bet jai labai trūksta patyrusių strategų-taktikų, arba, kaip juos vadina, "knogos kareivių". Britanijos aficeriai pagelbės rusams įvairių plėnų išdirbime.

Kiek užmušta?

Iki 1 d. lapkričio, kaip skelbia oficiališkas pranešimas, anglų kareivių ir aficerių tapo užmušta ir sužeista 57,000.

Toki pranešimą padarė premjer-ministeris Asquith. Tarpe užmuštų yra 5 generolai, 30 pulkininkų, 61 majoras, 222 kapitonai ir 374 leitenantai.

RUSIJA IŠVEDE KARIUMENĘ IŠ FINLIANDIJOS.

Londonas, 15 d. lapkričio. — Iš Helsingforsso praneša, jog Rusija išvedė savo kariūnėms iš rytinės ir vakarinės Finliandijos. Toji kariūnėms susijungs su kariuomenės armijomis.

Pasitraukimas rusų kariūnėms iš Finliandijos padarė gerą įspūdį Švedijoj. Rusija tuomi parodė, kad jai nerūpi užpuolimas ant Švedijos.

RUSAI TIES KRAKOVU.

TURKAI VĖL PRANEŠA APIE LAIMĖJIMUS.

Rusai maršuoja pirmyn ir pirmyn vakarinėj Galicijoje. Austrijos generališkas štabas praneša, kad rusai jau užėmė sekancius Austrijos miestus: Tarnovą, Krosno ir Jaslo. Didžiausias iš tų miestų yra Tarnov. Jame gyvena 31,000 žmonių.

Rusai sakosi daugiausia laimėję ties Krosno. Apie linkę Sanok ir Turka rusai atakavo gerai sudrūtintas Austrijos kariūnėms pozicijas ir austrai turėję pasitraukti.

Ties Marmaros Szigetu, Karpatų kalnuose, rusai sakosi sumušę būrį lenkiškų sakalų.

Rusai sakosi už kelių dienų busią ties Krakovo vartais.

Sako, jog Austrijos generolo Danklio armija, kurioj yra 200,000 vyrų, randasi ties dviem rusiškų armijų ir jai gresia didžiausias pavojus.

Rusai vėl pradėjo ataką Przemyslo, kurį tūlą laiką buvo kaip ir užimrę.

Italijos žurnalistas, gyvenanti Austrijoje, sako, jog toj šalyj viešpatauja visuotinas sumišimas.

Austrija užtraukia naują milžinišką paskolę, kad galėtų toliau vesti karę.

Laukiama mūšio Chili pakrašty.

Valparaiso (Chili, pietų Amerika) "Leipzig" ir "Dresden", du vokiečių kreiserių, užėjo į Valparaiso uostą pasiimti anglų.

Laukiama naujo mūšio tarpe tu dviejų kreiserių ir Anglijos eskadros.

Paėmus Tsing-Tau.

Iš Tokio atėjo toksai pranešimas: Vokiškas komendantas tvirtovės Tsing-Tau Meyer Waldeck, nugabentas nelaisvėn į Japoniją. Išviso japonai paėmė nelaisvėn 5,000 belaisvių.

Pietų Afrikoje.

Johanesburg, pietų Afrika. — Čia paskelbta, jog Anglijai ištikimas generolas Botha sumušė sukilėlius, kurie buvo po vadovystę De Weto. Išviso po De Weto buvo apie 2,000 sukilėlių. Jie visi turėjo pabėgti, nors Botha suėmė 250 belaisvių. Botha išleido atsisaukimą visus sukilėlius pasiduoti iki 21 d. lapkričio. Kas iki tam laikui pasiduos, tai galės laisvai sugrįžti namo ir nebus kliudomas.

Eina iš proto.

Ant karės lauko tokios baisenybės, kad Rusijos ir Vokietijos kareiviai pradeda iš proto išeiti. Šiomis dienomis atgabenta į Vilnių 84 belaisviai vokiečiai, kurie išėjo iš proto nuo pergyventų baisenybių.

Dauguma rusų kareivių irgi pradeda iš proto išeiti, nes, nervai ir smegenis neislaiko tų baisenybių.

Iš Konstantinopolio praneša: "Su Dievo pagalba mes privertėm priešus aplėisti savo pozicijas ir pasitraukti visame fronte. Mes vejamės rusus iš visų pusių".

Antras pranešimas iš Konstantinopolio (per Berlyną) skelbia, jog turkai atakuoja rusus antroj apsigynimo linijoj.

Persai, afganai, egiptiečiai, indusai ir šiaip jau įvairūs mahometoniški elementai Konstantinopolio visi susivienijo. Net dvi religios sriovės — širtai ir sunitai, taip pat padavė viena kitai rankas.

Turkai suardė gelžkelių tarpe Smirnos ir Cassaba.

Dalis turkų nenori karės.

Bucharest (Rumunija). — Turkų kariūnėnė auga ne užsigančindamas vokiečių aficeriais. Tris vokiečių aficeriai tapo užmušti Konstantinopolio.

Karės ministerio, Enver Paša, rūmuose buvo smarki eksplozija, vienok karės ministeris išliko gyvas.

Iš Londono praneša, kad sukilo tūlos Arabijos tautelės.

Nuskandino tris turkų transportus.

Iš Konstantinopolio gauta žinia, kuri patvirtina rusų pranešimą, jog jiems pavyko nuskandinti 3 turkų transportus.

Iš suvažiavimo Amerikos Darbo Federacijos.

Philadelphia, Pa. — I kiekvieną suvažiavimą Amerikos Darbo Federacijos pribūna delegatai nuo katalikiškų draugijų. Pribuvo jie ir šmet. Suprantama, jie tuoj parodė savo vergiškumą, užsipuldami ant streikų ir ant socialistų, nors socialistiškų delegatų buvo labai daug.

Ypač buvo užgauti mainieriai, kuomet tūlas Smith melagingai apsmėižė Colorado ir W. Virginijos mainierius. Smith siūlė darbininkams būti paklusniais kapitalistams.

Tuomet pakilo prezidentas Gompers ir pasakė, kad darbininkai nori ramybės, bet jie turi rengtis į karę su kapitalistais. Kapitalistų užpuolimui turi būti atremti. Atbeina laikai, kada mūsų leidimas tik daugiau supančiuotų darbininkus.

Suvažiavimo posėdžiai gana idomūs. Siemet bus pameginta numest nuo prezidentystės Gompersą, kadangi jisai per daug jau didelis reakcionierius.

Visi delegatai Amerikos Darbo Federacijos suvažiavimo yra didžiausi karės priešai. Net Gompers priešingas karėms ir didinimui Amerikos kariūnėms bei laivyno.

(Tęsa ant 8-to pusl.)

Laikraščių ir Gyvenimo Apžvalga.

Siame „Laisvės“ N-ry, ant šeio puslapio, telpa Lietuvos Seipimo Fondo valdybos siliepimas į mūsų visuomenę.

Iškime, kad visi mūsų skaitytojai stotį šelpėjų eilės.

Suėjo lygiai 7 metai, kaip gyvuoja Skotijos lietuvių darbininkų laikraštis „Rankpelnis“.

Audringas buvo „Rankpelnio“ gyvenimas ir nekaras į jį stovėjo ties pražūties krantu. Jisai apveiktas tas liutis ir Skotijos rankpelnis pavojo vadovu.

Sučiame „Rankpelnio“ broliška pasveikinimą.

Geriausiu šioje šalyje socialistų dienraščiu anglų kalboje, be abejonės, yra „The New York Call“.

Kas skaitė „The Call“ seniau, tas galėjo pastebėti, kad dienraštis žymiai progresuoja. Ypač gerinasi jame informacijų skyrius. Žinių skyrių dienraštis tvarko tikrai „amerikoniškai“, vienok į jį neišvengiamai tenka įsitiesti, o stengiasi vaizdinti, reikiama pakinti darbininkus į jų reikalus.

Patariame neužmiršti „The Call“ ir mūsų draugams. Jo adresas, 444 Pearl St., New York City.

„JAUNOSIOS LIETUVOS“ ATYDAI

„Jaunoji Lietuva“ sako būsimanti bešalika ir žiūrėsianti vientik teisybės. Mes norime duoti progą „J. L.“ demonstruoti savo bėparyviškumą.

Veikiausia, „Jaun. Liet.“ redakcija žino, kad oficiali tautiška bėparyviskosios partijos organu yra „Vien. Liet.“, redaguojama renegato p. Širvydo.

Tu laikraščio N45 telpa ypatingai nachalishkos straipsnis, kuriame tūlas pseudonimas rašo, kad:

1) Socialistai veduos L. S. F. nieko iš savo kišenius ir turi mieri suvartoti tuos pinigų kištvers reikalus.

2) Socialistai gina kaizerį.

3) Bjauriausia niekinama tokie visuomenės veikėjai, kurie turi nesuterštą vardą mūsų visuomenėje.

„Laisvė“ neturi menkiausio noro ginčytis su ta laikraštine chuliganija. Socialistų spauda daro viską, kad panašūs apsirėikimai mūsų gyvenime išnyktų. Ir ačiū socialistų ir šiaip jau švartų pirmieji agitacijai — placioji visuomenė nusikreipė nuo panašių laikr., kaip „V. Liet.“.

Bet mes manom, kad kova su laikraštiniu chuliganizmu — yra priedermė ne tik socialistų, bet ir visų dorų laikraštinių, kuriems ne-truksta pilietiškos drąsos. Ypač gi, mums rodos, kova su laikraštiniu chuliganizmu reikalinga šiame momente, kuomet „V. Liet.“ taktika kenkia Lietuvos šelpimui. Norime manyti, kad „Jaun. Liet.“ pripažins, jog Lietuvos šelpimas suorganizuotas bėparyviskai ir jog jokių pamatuotų užmetimų L.S.F. jokis laikraštis ligioli nepadarė. Vadinasi, „V. L.“ leidamas insinucijos, pagamintos noru užkenkti aukų rinkimui, yra chuliganizmas laikraštijoje.

„Jaunosios Lietuvos“ atsakymas bus svarbus ne tik mums, bet ir visai Amerikos visuomenėi. Taisi atsakymas turės parodyti, ar yra dar tarpe mūsų pirmieji tokių elementų, kurie protestuoja prieš tautiškos šlovės laikraštinių chuliganizmą.

KUNIGAS, IŠBUVĘS 6 MĖNESIUS KALĖJIME.

Kun. Bouck White, po šešių mėnesių kalėjimo, paga-

naus, vėl sugrįžo į savo socialauskos revoliucijos baznyčią, kurios vadovu jisai yra.

Bouck White — yra žinomas New Yorko kunigas, žinomas socialistas pamokslininkas. Kalėjiman jisai pakliuvo neva už „betvarkės kėlimą“ Calvary Baptist Church, kuri faktiškai pri-guli Rockefelleriui. Nieko blogo toje bažnyčioje jisai nepadarė, tik mėgino iš-saukti į diskusijas jos kuniga, uolų tarną Rockefellerio.

Ir užtai išsibus šeši mėnesiai išbuvo kalėjime. Draugai stengėsi, kad teismas iš-gautų peržiūrėtų bylą, bet kas tau davė! Kapitalistiš-ki teisėjai turi spēkų, kad laikyti savo naguose auką, ypač dar socialistą.

Palyginkime Bouck White likimą, padėkime, su Becke-rio ar Schmidto likimu. Beck-keris, New Yorko policijos leitenantas, du sykū tapo nuteistas mirtin, o vienok atsibus dar vienas teismas. Schmidtas taip-pat susi-lauks antro teismo, bet Bouck White — nebuvo susi-mylėjimo. Nieksams, mat, vis didesnės malonės. Jeigu jisai vienas teismas nege-ras — tai būna antras ir tre-čias. Kas kita socialistui.

Kalėjimas Whitą nenu-gazdino. Jisai išėjo drutas ir energijos pilnas.

ZUKIS IR VAIKAS.

Garsus New Yorko teisė-jai, bet dar garsesni New Jersey!

Prieš tūlą laiką vienas New Jersey teisėjas išnešė sekanti nuosprendį apie su-važinėto ant gelžkelio vaiką:

„Vaikas dėl tėvų neturi ver-tės. Jisai atneša ne pelną, bet nuostolius ir todėl kompani-ja bus labai gera, jeigu išmo-kės suvažinėto vaiko tėvams \$1.00“.

Tai jau bent nuosprendis! Tuomet ir kantrūs New Jer-sey žmonės užprotestavo ir tūli juokdariai tvirtino, kad, po teisybei, tai dar tėvai bū-tų turėję primokėti kompani-jai, kad ši atėmė jiems „bė-da“.

Paigi, vaiko gyvastis, su-lyg ano pagarsėjusio teisėjo nuosprendžio, verta lygiai vieną dolerį.

O dabar paimkim antrą medalio pusę. Mažas vaikas toj pačioj valstijoj uždraus-tame laike užmušė zuikį. Ir kà jūs pasakysit: teisėjas nuteisė vaika keturiems mė-nesiams į kalėjimą.

Zuikio gyvybė verta šimtą kart daugiau, negu vaiko gyvybė!

Amerikos Salomonai mo-ta pasižymėt!

PASKUTINĖ VILTIS ŽUVO.

Tautiškaime abaze nauja dejonė. J. Šliupas nevažiuo-sias Londonan... Baisu ir pamislyti, kas čia gali pasi-daryt! Ar iš pikto mo Scrantono Jupiteris likosi namie, pas savo penatus (dievukus), ar tai norėjo ji-sai sutaupyt skatiką — neži-nia, bet faktas liekasi faktų — tautiškas vežimas nei iš vietos.

Iš to turi gražių juokų Sa-jungos organas „Kova“:

„Londono laboratorija vargiai sutaisysianti vais-tus, kurie galėtų Amerikos lietuvių tautiška patriotiz-mą nuo mirties išgelbėti. Dėlto, turbūt, ir „Vien. L.“ taip graudu, kad dr. J. Šliu-pas atsikaso į gydyt. Tau-tiškoji patriotizmo viltis, regis, vien tik dr. J. Š. asme-nyje“.

Tikras vargas! Ir nesusi-prask tu man tam mistikam Lietuvos centrui, kaip jį pa-vadinio „Keleivis“, išrinkti vieton J. Šliupo, nors, padė-kim, p. J. Širvyd! Gi pagal „Vien. Liet.“ logika, Brook-lynas arčiau prie Lietuvos ir-pertai tinkamiausia vietā di-deliems darbams atlikti...

Dabar gi, tasai vienas Ga-brys nuvyks Londonan ir ten viską „supeizuos“.

MENKUTIS ATGARSIS MILŽINIŠKOS KO-VOS.

Massachusetts draugai sa-vo konferencijoj vėl pakėlė klausimą apie privatiškuo-sius laikraščius.

Jų išneša rezoliuciją ran-dam „Kovo“:

„Papeikimas. Delegatai VI rajono 16-tos konferen-cijos, laikytoj 25 d. spalio š. m. po nr. 376 Broadway, So. Bostone, išneša viešą papei-kimą tiems laikraščiams bei jų redaktoriams, kurie nepa-matuotai ir neliogiškai užsi-puldinėjo ant VI-to rajono 15-tos konferencijos, laiky-to 10—24 gegužės š. m., kur buvo gyildinamas klausimas link privatiškų soc. laikraš-čių“.

Nors 16-ji konferencija VI rajono ir palieka augš-čiau minimą klausimą, bet sykiu išneša papeikimą vi-siems tiems, kurie, vieton kritikuoti ir nurodinėti klai-dingas nuomones konferen-cijos, tik svaidesi nemanda-giais komplimentais ir igno-ravo, vieton suteikti pamok-inimą!

Konf. pirm. J. A. Bekampis, Konf. sekr. P. M. Balsys“.

TARPTAUTISKAS SOCI-JALISTŲ KONGRE-SAS.

13 d. lapkr. iš Kopenha-gos, Danija, atėjo trumputė-znia, jog 6 d. gruodžio atsi-ovs tarptautiskasis socialistų suvažiavimas.

Prasidėjus kare, Euro-poj neišnyko soc. judėjimas. Ypač uoliai veikė neutrališkų šalių socialistai. Pirmiausia apie reikalingumą suvažiavimo prabilo Ameri-koji socialistai. Truputį vė-liau pradėjo veikti sveica-rai ir italai socialistai, kurie turėjo savo seimą Laguno. Savo rezoliucijoj jie pasakė: „Europos karė nėra tai ko-va už augstesnę kultūrą, bet pasekmė imperialistiškos politikos. Vokietija negali girties kovojanti prieš cariz-mą, nes vokiečių junkeriai rėmė carizmą. Austro-Ven-grijų silpnės tautos buvo slėgiamos. Anglija su Fran-cija (tai yra, tų šalių kapita-listiška klesia) nekovoja už augstesnę kultūrą, bet, susi-vieniję su carizmu, trugdo kultūros klimą“.

Sveicarijos ir Italijos soci-alistai sakėsi darysią viską, ką galėsia, kad tik gesinti Europos gaisrą.

Portugalijos socialistai priitaria amerikiečiams. Ru-sai soc. dem. griežtai prie-šingi karui. Rodosi, prade-da atsipeikėti ir daugelis juo-kiškų draugų.

Šiuomi laikų tarptautišk-as biuras perkeltas iš Bel-gijos į Olandiją.

Pavykimas ar nepavyki-mas kongreso prigulės nuo to, ką pasakys vokiečiai, francūzai ir anglai socialistai.

APSKUNDĖ S. L. A.

„Tėvynė“ rašo:

„S. L. A. yra patrauktas teigman. Philadelphijos dr. Is. Stankus skundžias Susi-vienijimą už pataipinimą „Tėvynėje“ kelių žinių apie jį ir apie jo knygą „Džiova“, kurią Am. Liet. Daktarų Dr-ja sukritikavo“.

AUTONOMIJOS FONDAS.

Visgi geistina būtų patirt, kuriam tikslui bus suvarto-jami pinigai, skiriami Auto-nomijos Fondan. Patėsi su-pratimas kovos už auton-miją yra labai platus ir jį galima padėti vienoki ar ki-toki turinį. Kam bus duo-dami pinigai? Gabrio keli-o-nėms, Yčo memorialui, mei-liams diplomatomams, ar kam nors kitam?

Puolimas In-ternacionalo.

Parašė Anton Pannekoek.

Vertė iš „The New Review“ J. E.

Red. Prierašas.—Atkreipiame skai-tytojų atydą į šį straipsnį, kuriame ži-nomas socialistinio teoretikas, A. Pan-nekoek, paličia daug opiausių dēl visų darbininkų dalykų.

Vis tankiau girdėti kritikos žodžiai dēlei taktikos Europos socialistų lai-ke šios karės. Daugelis mano, kad jie padarė klaidų, kurios gali sugrąžti vi-so pasaulio darbininkų susivienijimą —Internacionalą.

Socialistų taktika laike šios karės, kuoj ji buvo gėta ir tuo bloge, turi būti visapusiai apkalbėta, nes tikrai tokiu būdu galima įgyti pamokas iš skau-džių lekeijų.

Pirmame perskyme savo straips-nio, kuris tępėsi šiame „I.“ N-ry drg. Pannekoek kalba apie senąjį Interna-cionalą —ir priežastis jo žuvimo.

I.

Siemets sueina lygiai 50 metų, kaip Londone, po va-dovyste Karolio Markso, tapo įkurta tarptautiška Darbininkų Draugija. (Se-nasis Internacionalas. Prie-rašas vertėjo). Ji suiro po Francijos — Prūsijos karei 1870 m. ir po Paryžiaus Kom-unai. Ir siemets vėl suei-na lygiai 25 metai, kaip Pa-ryžių, 1889 m. tapo įkurtas naujasai Internacionalas. Šiais metais kongresas Vien-noje būtų turėjęs švesti dvi-gubą „jubilių — pirmojo ir antrojo Internacionalo. Bet, visai trumpai prieš tą laiką, kaip turėjo įvykt suvažiavi-mas į Europą, iš Viennos ta-po mesta tarptautiškos ka-rės kibirkštis. Kilus Euro-pos karui, suiro ir naujasai Internacionalas.

Tais laikais, kada tapo įkurtas pirmasai Interna-cionalas (1864 m.), kapitaliz-mas Europoje, išsėmus vien-tik Angliją, žengė dar pir-mutinius savo plėtojimo-žingsnius. Kapitalizmo po-litiškoji forma — dabartinė buržuazinė valstybė, —bu-vo tuomet dar toli gražu neišsiplėtojusi. Galima sa-kyti, kad tikrai vienoj Ang-lijoj buržuazija tuomet kon-trolavo valdžią. Toje šaly-jė nauji industriališki meto-dai ir stambioji išdirbystė pagimdė proletariatą, kuris buvo nustojęs visos savo re-voliucijoniškos dvasios po nepaprastai gerų laikų, bu-vusių po 1950 metais. Vie-nok tas Anglijos proletaria-tas, nepaisant tų gerų laikų, subudavojo drūtas organiza-cijas, kurios pagalbejo jam vesti smarkią kovą šešiasde-simtais metais už tulus savo reikalavimus.

Tuo tarpu, Francijoj smulkioji išdirbystė vis dar buvo madoj, nors jau ir čio-nais ją smarkiai varžė nepa-prastai greitas augimas ka-pitalistiškosios industrijos. Vo-kietijoj dirbtuvų sistema pradėjo smarkiai augti tik-tai šešiasdešimtais metais. Kapitalizmo augimas naiki-no amatus, ubaga is paleido amatininkus ir įstūmė juos fabrikosna.

Vienok, tų šalių darbinin-kai, dar vakar buvę amat-rininkais, likosi po įtekme idealy ir minčių senos gady-nės, po įtekme amatininkys-tės. Tųjų laikų darbininkai jautė savo nedraugiškumą linkui kapitalo, ne kaip iš-naudojami prieš išnaudoto-jus, bet greičiau, kaip nu-sukurę savininkai linkui savo galingesnio konkurento. Kad taip buvo, tą patvirtina ir tasai faktas, kad jų prota tuomet užžavėjo kooperaty-viškos draugijos, bet ne dar-bininkų klesos unijos. Su pagalba panašų kooperaty-viškų draugijų buvo manyta paimti išdirbystę į savo ran-kas ir duoti darbininkui pro-gą konkuruoti su kapitalis-tais. Kad taip — o ne kitaip buvo, tą patvirtina ir Lassa-lo agitacija už išdirbimo draugijas, remiamas per valstybę paskolėmis, o taip-pat ir viešpatavimas Prou-dhono idėjų Francijoj.

Taip tai buvo su darbinin-ku klesia tais laikais, kada 1864 m. įsikūrė pirmasai In-ternacionalas. Buržuazija, kuri, kaip sakėm, tose šalve dar nebuvo pilnu politiškų

gaspadorium, sudarė drūtą opozicijos partiją, kuri dau-giausia rupinosi suvienyt įvairias provincijas į tautišką cėlybę. Tos buržuazijos vienas sparnas, kuris buvo ištikimas 1848 metų revoliucijai, linko prie tikrosios de-mokratijos, susimaišė su darbininkų judėjimu ir su-drumstė protą daugelio dar-bininkų savo tuščiom pasa-kom.

Tuomet darbininkai vaka-rinės Europos stojo petys petin savo pasiryžime ginti demokratišką Europos i-staigas prieš juodą reakciją, kuria tuomet vadavavo Ru-sijos carizmas. Gi ir Lenkų sukilimas 1863 metais, kaip žinoma, pastumėjo prie įku-rimo Internacionalo.

Istorija seno Interna-cionalo yra tai istorija nuolatinės kovos tarpe idealy mieš-čionių iš amato laikų su dvasia naujos gadynės darbi-ninkų judėjimo, kurį išau-gino kapitalizmo augimas. Naujoji darbininkų dvasia, gimusi Anglijoj, ginamoji kongresuose Anglijos dele-gatais, apsišarvojusi Karo-liaus Markso teorija, laips-niškai apgalėjo smulkiosios buržuazijos idealus darbi-ninkų judėjimė ir nustūmė juos į šalį. Pirmutinis eilės darbininkų klesos tapo kles-iųjų susipratusių ir įgijo nuovoką politiškuose daly-kuose.

Tikroji, pastovi pasekmė vidurinių kovų sename In-ternacionalo buvo ta, jog tapo pripažinta reikalingu-mas ekonominės organizaci-jos kovoje prieš kapitalis-tus ir savystovio politišk-o veikimo, kad įgyjus kontrolę ant valdžios — su socializ-mu, kaip galutinio tikslu. Tokia buvo pasekmė, bet pa-čiai organizacijai buvo lem-ta pranykti. Europos karės, pasibaigusios 1870 metais, įvykino tautiškus buržuazi-jos idealus. Vidurinėj Euro-poj radosi naujos valsty-bės — Vokietija ir Italija, kaip tikrai reikalingos dėl tokiameio kapitalizmo plė-tojimosi. Tosios tautos, iš-vien su Francija ir Anglija, tapo dirva, ant kurios turėjo būti vedamos kovos ateityje. Dabar jau nebe galima buvo tokia internacionališka or-ganizacija, kuri valdytųsi iš Londono. Darbininkams kiekvienos tautos dabar jau reikėjo išsirikti tokį kovos būdą, kuris tikty prie vietos gyvenimo sąlygų. Puolimas senojo Internacionalo tapo neišvengiamas, kuomet Pa-ryžiaus Komuna parodė, jog „darbininkų klesia nega-li paprastu būdu imti ir už-griebt valstybės mašina“ ir valdyt ją savo naudai“ (Markso žodžiai), kitaip pa-sakius, darbininkų klesia bu-vo dar visai silpnute kaip iš intelektualio atžvilgio, taip ir iš atžvilgio į savo organizo-tą spēką.

(Toliau bus).

Rusijos Socialdemokra-tijos Centro Komiteto Atsakymas Belgijos Vanderveldei.

„Rusijoj viešpatauja ta pati begėdiška priepasauda ir laudies begalinis išnaudojimas, kaip ir pirmiau. Net karės laike, kuomet galima buvo laukti, kad absoliutiz-mas bus biskį atsargesnis, jis liko tokiu pat. Vi-bini socialistiškai laikraščiai yra persekiojami, darbinin-koji organizacijos uždaromos. Areštai ir ištėrimai be tei-smo atsiūbia nuolatos. To-dėl Rusijos proletarijatas negali daryti santaikos su rusų valdžią, nei jokiam at-sitikime, nei prie jokių apys-tovų, bet jis visuomet prieš ją kovos. Mums negali būt kalbos apie užsitikėjimo au-dimą. Visai atbulai, nuo se-nų reikalavimų žvilgio, ku-buvusioj revoliucijoj Rusijos proletarijatas vienminčiai pa-lstatė, mes ir dabar skaitome savo pareigą tęsti nesutai-komą kovą prieš valdžią“.

Oro spaudi-mas.

Kiekvienas daiktas turi didesnį ar mažesnį svarumą. Oras yra daiktas ir jis be svarumo negali būti. Jei o-ras yra nematomas ir neuž-uodžiamas, tas nereikia, kad jis nėra medega. Juk ir vanduo yra be kvapnio ir permatomas, tik jo buvimą, kaip medegos, mes pripaži-stame, nes jis yra skystas, o oras yra gazas. Bet mes ma-dome, kad nematomas gazas vienas gali degti, kitas nu-noudyti, trečias kvepėti. Iš visų gazų galima yra pada-ryti skystas ir kietas mede-gas, pavartojant atsakanti šalčio laipsnį.

Oras susideda iš keliolikos įvairių nematomų gazų ir jis turi žinomą sunkumą. Kvorta oro sveria apie vieną skrupulą (skrupulas apie 20 grudukų). Žinant vienos o-ro kvortos svarumą, galima yra išskaitliuoti, kaip augstas oro sluogsnis yra apdengęs žemę. Nenorint skaitytosjus gaisint skaitlinėmis, tiesiai privedu, kad oro sluogsnis ant žemės turi apie du simtų anglišių mylių augščio. Jei-ju tik kvorta sveria 1 skru-pulą, tad kiekviena kvorta la ant kiekvieno žemės co-lio? Atrandama, kad ant kožno žemės colio išpuola po 15 svarų oro. Paimkite tū-ščią, su abiem kiaurais galais triubiukę ir uždengę su ran-ka ar kuo kitu vieną jos ga-lą kaip nors ištraukite iš jos orą per kitą galą ir neįleiskite daugiau. Turėsite pavar-tot spēką, reikalingą 15-kos svarų atkėlimui, kol atplė-šite ranką ar kitą daiktą nuo išpumpuotos triubiukės.

Sunkumų pagimdo oro spau-dimas ant rankos. Kaip greit atidarytumėt kitą triu-biukės galą ir įleistumėte o-rą, tuoj jį atremtų spaudi-mas — ir lyginai tokį pat — iš kito galo — ir jūs galite ranką pakelt be jokio sunku-mo. Arba — iščiulpkite orą iš bonkos ar stiklo prie bur-nos prisidėję ir bonka pri-kibs taip, kad reikės pavar-tot spēką jos atplėšimui. Praverkite ar pramuškite kaip nors bile katrą vietą, iš bile katros šalies, iš viršaus ar apačios, bile tik oras galė-tų įteiti ir bonką pati nukris. Šis faktas parodo, kad oro spaudimas yra iš visų pusių ir iš visų pusių lygus. Persi-statykite, kad oras yra kai-po vandens jūres; jis slėgia-mas iš viršaus veržiasi ly-giai į visas puses ir sutveria lygų spaudimą. Kadangi, kaip minėjau, ant kiekvieno colio išpuola po 15 svarų, tad žmogus yra prislėgtas iš vi-sų pusių daugeliu oro tonų. Jei išmieruot žmogaus visą kūną ir kiekvienam colui duot 15 svarų, tuomet gali-ma teisingai pasakyti, kiek tonų oro žmogus turi atlai-kvti. Tas spaudimas neįei-džia mūsų kūną išbirti į da-lis ir atlieka kitas svarbias užduotis.

Juo mes augščiau kilame į orą, tuo mažesnis spaudimas ten randamas. Daleiskime, ant augstų kalnų spaudimas tiek susimažina, kad žmogui ten sunku gyvent ir neganė-tinas oro spaudimas padaro ant kraujo tulas įtekmes ir gaunama taip vadinamoji kalnų liga. Yra atsakančiai ištišta, kad kiekvienas laips-nis į viršų iš 900 pėdų suma-žina oro spaudimą ant vie-nos trisdešimtosios dalies (0.3). Vadinasi, jeigu 30 sy-kių keltis vis po 900 pėdų augstyn ir augstyn, surasi-me, kad ten oro jau nėra. Bus tai apie 27000 pėdų aug-šty nuo žemės.

Neprošalį bus paminėti, kokių būdu oras paverčia-mas į skystą, t. y. skystimą, kaip vandenį. Kietosose substancijose mo-lekulos laikosi glaudžiai viena prie kitos. Skystose — jau liuosiau. Gazuose visai

liuosai. Bet galčiu ir spa-dimu jas galima priversti susitarti. Jei ant ketur-kampio oro colio užvartų 2000 svarų sunkumą ir su-saldyt šaltu vandeniu, jis yra geras dar daug žymes-niam susaldymui kitos taip-pat suspaustos oro dalies. Toji dalis kada susaldo tre-čiają dalį, oras jau lieka mēl-svu skystimu. Jis yra taip šaltas, kad įmestas į jį gyva-sis sidabras pavirsta į gaba-lą, kuriuomi galima vinis kalti. Mėsa ir kiti daiktai, jame palaikyti, taip sušala, kad galima kaip stiklą lau-žyt. Alkoholis pavirsta į le-dą. Iš šito bus aišku, kaip žmonės prie spaudimo pa-gelbos gali padaryti ledą ir šaltį net karščiausioj dienoj.

Kodėl oras taip sušala, lengva tai išaiškinti, tik ne vieta čia eit į ilgus išdėsty-mus. Šiluma yra molekuli pahuosuotoja. Ji yra visuo-se daiktuose, visur. Kada-gi šilumos tulas laipsnis yra visuomet, net šalčiausioj die-noj, tad molekulos visada yra daugiau ar mažiau liuo-sos ir juda nuolatos. Šilu-mos išnykimas iš molekuli tarpo suleidžia jas į kruvą. Prie 273 Centigrado laipsnio žemiau zero skaitoma, kad šilumos jau nėra ir molek-u-las visai susiglaudžia. Kad jos galėtų kiek viena nuo ki-tos pasiliuosuoti, būtinai rei-kalinga yra šiluma, todėl sa-vo pasiliuosavimo procese, jos surenka visą šilumą iš aplinko. Pasiliuosuojančios suspausto oro molekulos su-ima netoli visą suspaustojo ir laikomo suspausto oro šilumą ir todėl pastarojo mo-lekulas, pralaimėjusios šilu-mą, kuri buvo reikalinga pasiliuosavimui pirmojo oro molekuli, liko dar labiau su-artintos. Galų gale jos taip susiartinu nuo jų šilumą at-imant, kad oras lieka skysti-mu.

Skystas oras verda prie 190 Centigrado laipsnio žė-niamu zero. Pirmiausiai vir-ti ir garuoti ima nitrogenas, o tik paskui oksigenas, kurio virimo laipsnis yra augštes-nis. Leidus išgaruoti nitro-genui, oksigeną galima pasi-laikyti, kuris šiame atvejį gaunamas labai tyras.

A. Montvidas, Medicinos studentas.

Kam reikia siųsti aukas?

„Tėvynė“ teisingai nuro-do, kad negalima siųsti au-kas kokioms nors pavienėms ypatomis Lietuvoje. Aukos reikia siųsti Lietuvii Mokslo Draugijai.

„Tėvynė“ sako:

„Amerikiečiai rinkis aukas pagal tam tikrus plenus, ku-riuos jau išdirbo jų seimai ir siųs tas aukas ne per pavie-nius asmenis, bet ir-gi per tam tikrus komitetus, Lietu-voje, kurie, taip sakant, duo-da moralę gvaranciją, jog aukos umu laiku teks labiau-siai jų reikalaujantiems žmonėms. — Čion anaipol nemanome išreikšti koki-nors neužsitikėjimą ponu Martynu Yču. Ne. Bet iš jo atsišaukimo nematome, kad jis būtų kokių nors Lie-tuvos komitetų ar draugijų igalios atsiauktis į ameri-kiečius. Tokiu būdu, jei tuo-jais atsilieptume į pono Yčo atsišaukimą ir siųstume au-kas jo vardu, gan greit atsi-rastų ir kiti žmonij, kurie ir-gi šauktūsi į Ameriką aukų neva Lietuvos reika-lams, o tuo tarpu tų aukų priėmimą ir išdalinimą nie-kas (joki įstaiga Lietuvoje) nekontroliuotų. — Mums, ro-dos, kad Visuotiniojo Seimo nutarimas „siųsti aukas per Lietuvii Mokslo Draugiją“ yra visiškai šiuo tarpu tin-kamas. Taigi, kuoveikian-siai reikia Lietuvos šelpimo Fondui susinešti su Mokslo Draugija ir sužinoti, kaip ir kokių būdu parankiausia bū-tų Lietuvai šiuo momentu sa-šelpiti“.

Atsišaukimas į Amerikos Lietuvių Visuomenę.

BROLIAI IR SESERS!

Visasvietinės karės audra, kuri siaučia šiandien visos Europos platybėje, palietė savo kruvina ryškė ir mūsų tėvų šalį-Lietuvą. Nuo Nemuno ir Šešupės krantų skrenda pas mus širdį perveriantis gandas. Suvalkijos, Žemaitijos ir Prūsų Lietuvos padangė nušvito nuo gaisrų ir parako dūmų. Sierojį žemelę permirko nuo žmonių ašarų ir kraujo. Visa Lietuva dejuoja po nepakeliamą karės našta. Mūsų tėvynės kūną plėšio-drasko žiaurūs siaubunai, kurie uždėjo savo geležinę leteną ant mūsų šalies žmonių.

Ten, kur dar neseniai buvo sodžiai, viensėdijos ir miesteliai — dabar viskas pavirto griuvėsiais, pelenais. Gyvenimai ir laukai nuterioti, gėrybės sunaikinta ir nelaimingieji mūsų broliai ir sesers stoja patįs vieni, niekieno neremiami, prieš visuotino skurdo, bado ir ligų pavojų! Geriausi vyrai, žiedai mūsų tautos, paimti kariumenėn ir Lietuvos grinciose tebliko žili seneliai, moteris ir vaikai.

Kas ištis jiems pagalbos ranką, kuomet karės ir visuotinos suirutės laikė užges-ta paskutinis vilties žibūrys? Tie, kurie šią karę sukėlė, tie kurie apsirinko Lietuvos laukus savo kariškių žygių vieta — nenulauostys ašarų vaitojančioms našlėms ir našaičiams.

Amerikos lietuvių visuomenė, kuri visuomet atsiliepė kiekvienam tėvynės šauksman — negalėjo palikti kurčia, kuomet jos pagalba taip reikalinga, ir nepasiliko. Antras visuotinas Amerikos Lietuvių Seimas, atsibuvęs Brooklyne, N. Y., 1, 2 ir 3 d. spalio, karštai svarstė apie tai, kaip padėti Lietuvai. Seimas, Amerikos lietuvių vardu, pasižadėjo dėti visas pajegas, kad pagelbėti Lietuvos žmonėms. Seimas prisidėjo remti ir laisvės judėjimą Lietuvoje, kad mūsų šalis liktų laisva nuo prispaudėjų jungo ir Lietuvos darbo žmonės galėtų atsi-kvėpti laisvo gyvenimo sąlygose.

Seimas nutarė organizuoti Lietuvos Selpimo Fondą, kurin būtų siunčiama aukos iš visos plačios Amerikos, kur tik randasi mūsų lietuvių.

Amerikos Lietuviai! Dar nebuvo mūsų gyvenime valandos, kada mūsų pagalba būtų buvusi taip reikalinga, kaip šiame momente! Mūsų turime įtempti visas spēkas, mes turime išnaudoti visas progas, kad aukos L. S. F. plauktų kuogausiausiai. L. S. F. nerupės politikos dalykai. Jam rūpės tik tiesioginis sušelpimas nukentėjusių nuo karės lietuvių, kurių bus šimtai tūkstančių. Nesigailėkime gausiausių aukų, nes jos bus

tuo kasniu duonos, kuris nuvarys badą nuo durų. Atėjo valanda, kada mes privalome parodyti duosumą sūnaus dėl kraujuose paplūkusios motinos.

Mes atsišaukiame į kiekvieną lietuvių ir lietuvių, į kiekvieną šeimyną, į kiekvieną kuopą ir draugiją, nurodydami didį reikalą Lietuvos šelpimui ir tikimės, kad mūsų paraginimas atneš vaisius. Rinkite aukas visur, rinkite jas minguose, skirkite iš draugijų ir iš kuopų išdų, rengkite tam tikslui teatrų, rinkite aukų prie kiekvienos progos! Organizuokite savo miestuose aukų rinkimo komitetus. Lai neliks lietuvių, kuris neišpildytų savo priedermės šioje valandoje.

Aukos bus siunčiamos Lietuvon ant rankų bėpartijviškosios Lietuvių Mokslo Draugijos Vilniuje.

Kasieriai L. S. Fondo yra kiekvienas po kaudija \$10,000. Aukos, kaip jau sakėme, eis vien sušelpimui nukentėjusių, nuo karės. Taigi, kiekvienas paaukautas centas bus su-naudotas tiksliai tam tikslui, kuriam bus skiriamas.

Dabar vyrai ir moteris į darbą!

Lietuvos Selpimo Fondo Komitetas:

Prezidentas, Kazimieras Gugis,
Vice-Prezidentas, S. Mankus,
I-mas Susin. Sekr. M. M. Račiūtė-Herman,
II-ras Susinešimų Sekretorius J. Neviackas,
I-mas Finansų Sekretorius, T. L. Dundulis,
II-ras Finansų Sekretorius J. Stasiulevičius,
K. Sidlauskas,
Išdininkai: Thomas Paukštis,

M. Chesna,
J. G. Gegužis,
John J. Gerdauskas,
Kasos Globėjai: Thomas Paukštis,

N. B. Stempas, kvitos, paliūdyjimai ir atsišaukimai dėl aukų angliškoje kalboje bus gaunami nuo L. S. Fondo Išdininko.

Stempas bus duodamas aukaujantiems mažas sumas pinigų. Aukaujantiems penkis ir viršaus dolerių, apart išdavimo per aukų rinkikus tam tikros L. S. Fondo pagamintos kvitos, dar per L. S. Fondo išdininką bus prisiunčiama tam tikslui pagamintas paliūdyjimas.

Siunčiant pinigus Lietuvos Selpimo Fondui, money order'iai ir čekiai turi būti išrašyti ant vardo "Lithuanian National Relief Fund" ir prisiųsti L. S. Fondo Komiteto Sekretoriui T. L. Dundulis, Box 511, Westville, Ill. Pastarasis įtrauks į knygas ir pasiųs išdininkui dėl padėjimo bankoje viršm-nėtu vardu.

L. S. Fondo Susinešimų Sekretorius,
M. M. Račiūtė-Herman.

Laiškai iš Lietuvos.

SIDLAVA.

Iš Sidlavos (Raseinių p.), rašo A. Kunickui į Clevelandą, Ohio. — (Laiškas rašytas 10 d. spalio). — Męs girdim šaudymą iš kanuolių ir matom aplinkui ugnis. Męs nei dirbam, nei dyki sėdim. Męs tik poterių kalbame. Jau pas mus sidnoji pasidarė. Galas švietui atėjo. Daug mūsų brolių, giminių išėjo. Daugel žinau tokių vietų, kad bobelės vienos tebeliko. Jokio vyro nėra. Daug žmonių ir iš proto išėjo.

Raguočius atėmė valdžia. Pinigų dar negavome. Viskas labai atpigo.

KUPIŠKIS.

Iš Kupiškio (Ukm. pav.) rašo J. Balčiūnui į Athol, Mass. — Pas mus girdisi kanuolių šaudymai (?) vakarų pusėje. Prūsai veržiasi Lietuvon. Dabar jau sujudo ir raudonbilitininkus.

Daugybė Kupiškėčių jau žuvo karėje ir nežinom, kas bus toliaus.

Dabar aprinko namus Kupiškį dėl sužeistų. Iš visur privežė pilną meistą sužeistų.

Jeigu karė tęsis dar ilgiau, tai išsaus ir jaunesnius, kaip 20 metų. Dabar pas mus išnaikino degtinę. Jos niekas nebeauga. Jeigu ką sugauna parduodant degtinę, tai baudžia labai smarkiai. Krautuvėse tavorai pabrango, o ūkio tavorus niekas neperka.

GELGAUDIŠKIAI.

Iš Gelgaudiškių gminos (Suv. gub.) rašo F. Zemaičiui į Chicago, jog jo motinėlei ir sesutei grėsia tikras badas. Sako, jog lauks laiškelio iš Amerikos dieną ir naktį. Žentą pašaukė į karę, tai jokio globėjo neliko.

Tai vienas iš tūkstančių Lietuvos paveiklų.

MOKYTOJAI PAIMTI KARĖN.

Keliems mūsų skaitytojams praneša, kad visi liaudies mokyklų mokytojai Kauno ir Suvalkų gub. paimti kariumenėn. Eme ligi 40 metų.

ALVITO BAŽNYČIA SUDEGINTA.

Jokubaitienė iš Waterbury, Conn. gavo laišką iš Alvito par., Vilkaviškio pav. — Apie mus išdeginta kaimai ir dvarai. Tik Vernių kaimukas liko iki šiol dar nesudegintas (jisai randasi sale Virbalio). Po ražančavai, panedėly, tapo sudeginta Alvito bažnyčia. Aiškiai visko negalime aprašyti, nes neišleis laiško per cenzūrą. Tiek tik pranešam, jog yra labai sunku karės laike.

KALVARIJA.

Kalvarijos (Suv. gub.) miestas buvo vokiečių rankose nuo 17 d. rugsėjo net iki 1 d. spalio mėn. Ant miesto vokiečiai buvo uždėję karišką kontribuciją, 10,000 rublių. Jiems tuojaus buvo išmokėta 3,000 rublių. Dalgiaus pinigų nesuspėjo iš-kolektuoti. Valdžiuskų namus vokiečiai nesuardė. Gyventojų turtas išplėtas. Visos brangenybės pavogtos.

Kalvarijos paviete vokiečiai sudegino daug dvarų. Ju tarpe ir majoratą Kalvariją.

Simne nuo artilerijos ugnies išdegė kelios didesnės gatvės. Smarkiai pagadinta bažnyčia.

Gyventojams truksta maisto. Nėra kuo šerti ir gyvulius.

Moteriškė ir Meilė.

(Medžiaga iš prof. Mantegazza Meilės Fiziologijos).

Sutaisė Bostonietis.

(Tąsa).

klūtis, rodosi, jau apgalėtos ir jūs norite dasilytėti laimėjimo, tuomet nematoma dvasia perkerta jums kelią, sušukdama: "tai nekaltybė!" Puiki, kaip pavasario ry-tas, dar neišskleidusi savo lapus rožė! Bet kad ją pabučiuoti, jums reikės krauju pa-tepti lūpos.

Nepaprasta slapytė! Kruvina slapytė. Dvi ypatos priešingųjų lyčių jau ap-galėto tūkstančius klūčių, jau suėjo vienybėn vardan rojiško džiaugsmo, bet nekaltybė daro dar vieną ir tai baisiausią klūtį.

Kruvina slapytė!

Gamta užsimanė pašventint pirmą ap-sikabinimą anatomicišku būdu. Ji panorėjo įkūnyti meilę fiziškame fakte. Ir atsargus, įtarimų pilnas, vyras dėkavoja gamtai, kad ji suteikia paliūdyjimą nekaltybės jo būsi-mosios numylėtinės. Lombardiečiai (dalis Italijos gyventojų) tikrai po pirmos nakties nokėjo gausų atlyginimą už savo moters ne-kaltybę, mokėjo ketvirtą dalį viso savo furto.

Nekurios gudruolės norėdavo gauti iš-pirkimą pirm pirmos nakties, gerai žinoda-mos, kad jo neužsitarnaus.

Poetai atranda tūkstančius priemonių dėl vaizdingo perstatymo nekaltybės: erš-kečiai, o šale jų rožė, bažnyčia, kurion įeiti neleidžia sparnuotas angelas. Pirmoji mei-lės saldybė, sujungta su sopuliu, yra lyg ir idealas viso šeimyniško gyvenimo, kuriame saldybė visuomet sujungta su kentėjimais.

Dorininkas taip-pat atranda daugybę davadų išaiškinimui nekaltybės. Tai yra, visų pirmiausia, užtikrinimas, duodamas vyrui, kad būsiantis šeimyniškas gyvenimas stovės ant doros ir drūtumo pamato.

Naturalistas pasakys taip: kiekvienas organas turi savo uždavinį, kiekvienas fak-tas turi savo priežastį, ant kiekvieno už-klausimo kodėl, turi būti atsakymas, todėl kad. Mano nuomone — nekaltą mergina yra kartinis akmuo. Tai pirmas laipsnis perskyrime dviejų organų, mūmyse suvie-ryty: organų meilės ir organų pačių žė-niausių skyrių. Juo labiau gyvieji tvari-niai plėtojasi, juo labiau dalinasi jų funk-cijos, ir tvarinių, kuris užims vietą virš mū-sų, meilė visuomet užims skirtingą srytį, ku-ri tik jai vienai prigulės.

Jeigu mes galėtume paklaust gamtą ar ji patenkinta, kad sutvėrė nekaltą merginą, ji, veikiausiai, atsakytų, jog patenkinta.

Nežinau, ar visos moteris sutiktų su mumis, bet pačios geriausios iš jų, pačios gražiausios, pilnos poezijos būtų mūsų pu-sėje. Uždegtas indas visuomet daugiau žarbinamas, negu atdarytas. Slaptینگumas visuomet išsiskiria stambeldystė. O argi neilė nėra viena iš didžiausių stambel-dystyčių?

Nekalta mergina tūkstantį kartų stovi augščiau už mus. Ji turi begalo įsimylėti į vyrą, kad nužengtų nuo tos augštumos. Slapytė nežinojimo, malonumas pirmo ap-sikabinimo — paberia ant kelio kvepiančių rožių žiupsnius.

Mergina atidavė vyrui visą savo esybę, visą save. Dabar ji įteikia jam antspaudą savo nekaltybės. Ji atiduoda jam savo kraują ir tuo krauju patvirtina savo pri-žadus.

Kiek tame neapsakomos meilės, kiek pasiaukavimo?

Dar vakar ji buvo angelas, o šiandien jau duoda mylimam vyrui nuplėsti sparnus ir tampa moteriškė, drauge, motina. Deivė bažnyčios sudegina ant meilės aukuro bal-tus rūbus vaideliotės. Tai mūsų Birutė, nekaltai ir skaisti, pasiaukaujanti Keistu-čiui. Jai buvo gaila, tūkstantį kartų gaila persiskirti su savo jaunom dienom. Rūtų darželis, girių ošimas, dievų šneka jai buvo taip brangu, taip suprantama, bet ji tą vis-ką paaukavoja tam, kuris, jos nuomone, turi padaryti ją laimingiausią.

Moteris, kuri dar vakar buvo mergina, saką savo vyrui: "Aš atsisakiau nuo savo sapnų, kad tapus tavo drauge. Neapgaukie mane. Mylėk mane, mylėkie visuomet. Gailėkies mane!"

Vyras, sužinojęs, kad jo išrinktoji atė-jo prie jo nekaltai, yra kupinas džiaugsmo. Bet kiek daug tame būna apsirikimų!

Argi žino daugelis vyrų, kad nekalty-bės plėvės gali ir nebūti, tuo tarpu, mergina

gali būti nekalčiausia. Doktorai gali pa-rūdyti, kad daugelis jaunų mergaičių visai ne-beturį tos antspaudos, kurią gamta suteikia moterims.

Kiek skausmo ateityje reikės patirti toms merginoms, kuomet jos, būdamas ne-kaltos, turės drebėti ir kaisti, kaip diavolišios prasižengėlės prieš dorą!

Kiek baisių, žiaurių, šlykščių žodžių turės jos girdėti nuo savo vyro, kuris esant p-gautas, suvedžiotas!

Yra merginų, kurios nekaltos fiziškai, bet išgverusios, iškrikusios morališkai. To-kios merginos yra labai pavojingos.

V.

Baisus dalykas vyro ir moters vieniš-ka meilė. Kiek baisumo, kiek titarisčių, grandioziškumo besimylinčios poros ap-sikabinime!

Dailininko teptukas ir dažai net nega-gia to viso perkelti ant audeklo, filosofas nustoja siulo savo tardyme, filosofas nei-tik išskėsti rankas, žiūrėdamas į tą ap-si-kabino ekstazę apsiirėškima.

Tai mišinys, kuriame piktybė ir geru-mas taip susipainioję, kad vieno nuo kito nebegalima atskirti. Rodosi, kad mišinys visai išnyksta, užleisdamas vietą labai ai-fantastiškai esybei — pusiau vyrui, pusiau moterei.

Vienoje knygoje aš skaitau, kaip mo-teris pabučiavimai nužudė karalių.

"Gražuolė San Luri iš Sardinių už-mušė savo pabučiavimais Sicilijos karalių Martyną II, Aragonietį. Tuomet Arago-nijos neprigulmėbė ir toji sala pateko Si-cilijos karaliui. 1409 metais įsistojo Brankaleone Daria ir Vikontą. Nėra žinoma, bet vėliau įsai pats tapo apveltas gra-žuole San Luri, kuri, kaip senovės žinotė, nužudė Aragonijos karalių gyvuliškomu sa-vo bučkių".

Prisiminkime ir karalių Davydą ir Hermipą, gyvenusį 105 metus ir negėjęs nei dieną likties be moterų malonės.

Pakanka tų pavyzdžių, kad mokytojus ligi kokio laipsnio gali pakilti tos dvasios dovanos saldybė, kaip ją vadino J. J. Millanas.

Vienok, akyse mokslininko, tai yra ne-kas daugiau, kaip chemiška gindytė, ku-rią kontroliuoja smegenys. Gyvyje audi-niai, povaliai gaminami vyro ir moters labo-ratorijose, instinktyviškai artinasi vieni prie kitų ir, kuomet meilė juos sutiekia, tuomet įvyksta stebuklingiausias gamtos lygsvarybė, gimdanti žmonišką meilę.

Jeigu tai teisybė, kad nuo žmogaus me-džio kas minuta nukrinta lapas, tai dar daugiau teisybės tame, kad meilė, kaip tuo pačiu laiku gimsta dešimtis naujų žmonių.

Nėra meilės be pajautimo lytiško džiaugsmo, bet patsai per save lytiškas džiaugsmas dar nėra meilė. Vadinamoji platoniškoji meilė anaipol nėra meilė. Tai liga meilės, bet ne daugiau kas.

Tikrai labai mažas skaičius žmonių pa-kyla ant jausmo viršūnių, kaip ir ant visū-nių minties. Ir nėra ko stebėtis. Pakal-nėse slankioja milijonai avinių ir žvėrių nai vabalėlių, tuotarp, ant Alpų viršūnių tik du ereliai skrajoja!

Ateina, betgi, laikas ir meilė turi kvegti. Gyvenimo sparnas nutrūka jaunystės skaitumų. Džiaugsmo taurė pralūsta.

Moteris, net ir vyrai, nenori pasiduct laiko įtekmei. Meilės dalykuose daugelis verčiasi falsifikacija, padirbinimais. Kad su-judinus savo užsūdusius jausmus, žmonės randa šimtus įrankių ir todėl dar gali sau įsivaizdinti, kad jų meilė dar nėra tęsiasi. Bet tai yra pačių savęs apsigėdijimas.

O moteris, kurios matote, kad meilės žiedai pradeda vysti, kad širdies gaisro pradeda gėsti! Jeigu jūs buvot laimingos, pasidėkavojant jūsų gražumui, pažinrski-te, kad nuvytus jūsų skaistybės, ošes ir ta ugnis ir niekas jau nebeatstos į jūsų šauksmą.

Jūs krykštausite, kaip tų nesėdies an-telės, bet veltui. Atgarsio negausite jau.

Paprastai yra taip kalbama, kad vyras ga-li būti gražus ir drūtas iki 40 metų savo gy-venimo. Moteris gali roki būti graži iki 30 metų, o nuo 30 iki 40 metų ji gali būti dar labai simpatiška, maloni. Pavasa-ris ir vasara, kurie tęsiasi 40 metų, ir kurie užsibaigia švelniu rudenėliu, — tai juk lai-mingas gyvenimas. Laiminga ta porėlė, kuri susilaukė sidabrinio jubiliejaus ir šimtą kartų laimingesni tie seneliai, kurie susilau-kė auksinio šliubo!

Argi taip ištikrųjų yra, kad taip turė-tų būti? Aš pasakysiu, kad meilė yra graži, bet ji yra paprasta.

(Toliau bus).

Europos carai ir karaliai yra didžiausiais kaltininkais tos baisios karės, kurioje jau žuvo šimtai tūkstančių žmonių. Reikia tikėtis, kad toji karė užsibaigs. Euro-pos darbo žmonių revoliucija ir tuomet visį kraugeriai valdonai bus nubauti taip, kaip parodo šis paveikslėlis.

MEILĖ PO LIČINA.

Vertė švenčioniškis.

(Tąsa).

Kada jis pabaigė savo pasakojimą apie tą stebėtiną moterį, prasidėjo karštos diskusijos. Moteris pasmerkė nepažįstamosios pasielgimą, kad jinai prie to dasileido ir kad taip kankina žmogų. Vyrai darodinėjo, kad jinai elgėsi gerai, kad turi tvirtą valią ir yra užžavėjanti moteris. Visi vyrai panorėjo būti to aficerio rolė, bet visi išsireiškė, kad jie nebūtų išpildę savo prižadų ir būtų suradę tą užžavėjančią moterį.

— Suprantamas daiktas, — atsiliepė apysenė moteris, — nereikia būti tokiai atsargiai, kuri jau pati savęs negerbia.

— Aš pilnai sutinku, — atsiliepė labai daili moteris, — kad ją išteisioti jokių būdu negalima; bet galima gi daleisti, kad pasipiktinimas ir nenorėjimas antru sykiu apsi-vesti paėjo iš tam tikrų aplinkybių; prie kito gi pasielgimo privedė ją motinystė. Ir kuri iš mūsų, glamonėdama mažulėlę, nesuras savo sielą nors dalelės pateisinimo?

— Jūs sutinkate su tuom, kad jinai taip žiauriai pasielgė su anuo aficeriu? — užklausė Leonas.

— Ką gi blogą jinai jam padarė? — Kokiui tai keistu išsireiškimu paklausė dailioji moteris.

— Ką blogą?! — Karštai sušuko Leonas. — Ar tai jam nieko nereikia, kad tą aficerį nuolatos kankina atsiminimai apie žavėjančią moterį, kurios dailumas ir protas pripildė jo širdį meile; kuriam gavimas tos moters būtų buvęs didžiausia laimė ir kuri dabar taip slapstosi nuo jo, nenori priimti jo meilės, bet liko surišus nematoma ryšiais vien tik dėl to, kad labiau jį kankina? Jis — vyras, jis — tėvas, o gal jam niekados neprisieis pamatyti tų, prie kurių traukia jausmai; jis visgi nežino, kur tos ypatos randasi ir, tuom tarpu, pats randasi po slaptą jį priežiūrą; paskui jį sekioja, jį suranda ir jo gyvenimu valdo; jam duoda užduotis, bet jis nelaimingiausias pasauly sutvėrimas ir jis niekados nesusilauks šei myniškos laimės, kurią turi visi, išskiriant jį.

— Man rodosi, kad jūs per daug jau liūdnei nupiešiate jo padėjimą. Ant galo kas gi jam neduoda apsigyventi?

— O, tamsta, argi jis gali taip padaryti? Daleiskime, kad per ilgą laiką ir užmirštų jį tą savo liūdnumą, tuos atsiminimus, kurie, kaip sapne, buvo, bet argi jis dabar yra liuosas? Argi jis gali netekti savo liuosybės, pakol liuosas ta, kurią jis taip karštai myli? Pagaliau, jeigu išnyktų jos tas atkaklumas ir jis galėtų ją gauti savo gyvenimo drauge, tai ar gerai jis tuomet jaustųsi, jeigu būtų surištas su kita?

— Vienok, kaip jūs labai augštai iškeliate to aficerio jausmus, — atsakė moteris, žiūrėdama į jo akis.

Tas jį labai suduodino ir jis dar karščiau pradėjo pasakoti.

— O tas žiedas, padalintas tarp jo ir kūdikio, — ar tai ne retėlis, surišantis ant amžių? Kokiam jis padėjime nesirastų, visuomet nuo jo gali pareikalauti tėviškos meilės, tėviškos globos... Jis surištas, bet nuo visko atstumtas! Ir, pagaliau, jis gali pamatyti savo kūdikį tik tuomet, kuomet tas kūdikis neteks motinos! Pirmame susitikime su tuom sutvėrimu, kuris jam taip brangus, jam gali pasakyti, kad jau nėra pasaulio, to, kas jam buvo dar brangesnis. Ir tik tokia kaina jis galės tapti tėvu to kūdikio!

Tariant paskutinius žodžius, Leonas balsas pradėjo drebėti ir iš akių pradėjo ašaros riedėti.

— Tikrą teisybę pasakius, mielas Leonai, — pertraukė jį generolas, — jūs taip puikiai nupasakojot apie tą aficerį, tartum būtumėt patį tą viską ištyrę.

Ponia B., pamačius Leoną nusiminimą, pasiskubino kalbą pakreipti į kitą pusę. Leonas pasilikio sėdėdamas greta su ta motere, kuri prie jo atsinešė gana simpatiška.

Po valandėlės tylėjimo, jinai švelniu balsu pratarė:

— Jūs labai užinteresuotie mus savo draugu; ar jūs negalėtumėt papasakoti daugiau ir teisingiau apie jo jausmus?

— Turiu tamstai pasakyti, kad viskas, ką aš čia pasakojau, yra tikra teisybė ir jo jausmus nupiešiau teisingai. Bet dabar, prasidėjus karei, bus jam proga persiskirti su tom visom kanciom ir karžygiškai užbaigti savo amžių neatsiekus tos laimės, kurios jis taip troško....

— Ką jūs dabar kalbate? — pertraukė jį moteris. — Jeigu jūs turite su juom kokius nors ryšius ir įtekme, tai turite persigėti, kad jis nepasiduotų tokiom baisiom mintim, turite jam pasakyti, kad jis privalo save apsaugoti vien tik dėl savo kūdikio...

— Ir kam jam pripažinti tas pareigas, kurios nesuteikia jokių tiesų? Kodėl jis turi atiduoti savo gyvastį tiems, kurie ją užnuodijo? Bet kulka, — pridūrė jis su liūdna šypsna, — sutaiko daugelį nesmagumų...

Tuom tarpu generolas pašaukė Leoną; prasidėjo atsisveikinimas, linkėjimai geros kloties karėi ir laimingo sugrįžimo...

— Bet tas jaunas žmogus labai žingeidus, — pratarė ponis B., kuomet jie jau išėjo; dailaus veido, geros širdies ir labai bus liūdna, jeigu jį Ispanijai užmuš.

VII.

Nuo to laiko ponis Rozelis (skaitytojas, matomai, jau suprato, kad tai buvo jinai pati) negalėjo taip šalta sąžine grįžti namo, kaip pirmiau būdavo ir negalėjo taip rimtai išsilaikyti, kaip buvo manius laikytis visados. Jinai pirmą sykį pradėjo svarstyti apie savo pasielgimą; jai davė suprasti Leono teisingumą tos vyrų pastabos, kad jie būtų savo prižadų neišlaikę, o savo pavojingą pasielgimą, kuomet moteris išnešė jai pasmerkimą.

Tos visos mintys jos akyse augstino Leoną, o supratimas, kad jinai padarė žmogų amžinai nelaimingą, kurį jinai irgi myli, pradėjo ją kankinti. Tas viskas susiliejė į krūvą ir jos sielą sukėlė naujus, jai nepažįstamus, jausmus.

Apimta karšta meile kogreičiausia pamatyti savo dukrelę, sugrįžti vėl į savo dvarą, kur niekas nieko apie ją nežino, jinai pradėjo rengtis į kelionę.

Kuomet jinai atėjo pas ponį B. atsisveikinti ir kuomet jai buvo pasakyta, kad generolas N. ir jo mylimasis adjutantas dabar randasi netoli Ispanijos, kur eina mūšys, tuomet jos širdis pradėjo skaudėti; atsisveikinimas buvo labai trumpas: kas-tai kankinantis, nematomas, nesuprantamas, traukte traukė ją į namus ir jinai pradėjo skubėti.

Ir kokia jos sielą įvyko permaina dabar, sulýginus su tuom laiku, kuomet jos draugė buvo ją prikalbinus visą žiemą praleisti Paryžiuje?

Laiminga, rami, pilna gyvybės, nemislianti daugiau apie nieką, kaip tik apie savo laimę, važiavo į Paryžių. Galima sau persitatyti, kaip buvo priimta jauna, daili, turtinga našlė tarp pažįstamų. Leonora tankiai lankydavosi pas ponį B. Jos draugė, kuri sykiu su ja atsikraustė iš tolimos provincijos, turėjo gerą pažintį su ponio B. vyru, viršininku kariškos ministerijos. Kada jau iškilo su Ispanija karė, tai Leonora sumanė pasirūpinti Leono likimu, kad jam suteikus garbingesnę ir atsargesnę vietą. Jinai kreipėsi pas savo draugę ir papasakojo, būk tai Leono šeimyna maldavus, kad jinai pasirūpintų suteikti jam atsargesnę vietą. Jos draugė kreipėsi su prašymu kaslink Leono.

Viskas pavyko kopuikiauusiai ir tas netikėtas pasimatymas permainė jos atsinešimą linkui Leono.

Nerami, užsimąscius, apgailestaudama savo pasielgimą, apie kurio pasekmes jinai pirmiau visai nepamislė, vėl sugrįžė į savo dvarą. Jai dabar vaizdinosi baisiausius pavelskai ir jos širdį pradėjo dygliai varstyti. Negras pasilikio Paryžiuje ir jam buvo pavesta perduoti visas žinias iš karės lauko, kurios tik ateis į Paryžių.

Pamačius savo dukrelę, jinai pajuto, kad dabar daug labiau ją myli; ją labai stebino panašumas, kurio pirmiau nepastebėjo; ir nauji bučiai dar saldesni ir meilesni buvo, negu pirmiau.

Visą vasarą Leonora praleido savo dvarė ir daug daugiau saugojo savo dukrelę, negu pirmiau. Su kiekvienu mėnesiu kūdikis ėjo tobulyn ir tās Leonora labai džiugino. Jinai pradėjo jaustis, kad jai dar ko-tai truksta, su kuom galėtų dalintis savo jausmais, savo džiaugsmais, savo motiniška laime.

— Kaip liūdna, — mislydavo jinai, — kad aš neturiu tokios ypotos, su kuria galėčiau pasikalbėti apie savo laimę, kuri taipgi atjaustų, kaip ir aš... O, suprantama, tik vienas tėvas galėtų surasti tiek laimės, bet ne kas kitas... Man rodos, kad Leonas nebūtų tokiu žiauriu despotu, kaip buvo mano vyras! Jis labai geros širdies, jo šypsna labai švelni... Jis būtų geras ir pavyzdingas tėvas...

(Toliau bus):

MOTERIMS
NAUJIENOS

Kaip moteris turi užsilaikyti tapus neščia.

(Pagal praktišką enciklopediją).

(Tąsa).

Moters dvasiškas ūpas. Pereituose numeruose buvo nurodyta, kaip moteris, tapus neščia, turi užsilaikyti iš fizinio atžvilgio.

Dabar prisieina keliatas žodžių pašvesti apie jos dvasišką ūpą. Nieko nėra nuostabaus, kad neštumas atsiliepią ant moters iš fizinio atžvilgio, bet jis permainingai dvasišką ūpą. Moteris pradeda nervuoti, pradeda bijoti to laiko, kuomet jai reikės gimdyti, įpūla į įvairias mintis ir laiminga, ta moteris, kurią vyras suramina arba stengiasi nedaleisti prie dvasiško nupuolio. Bet moteris turi nepasiduoti tokiam dvasios nupuoliui ir stengtis kuom nors užsimti, kad tą viską užmiršus. Reikia vengti dykavimo, įvairių svajonių, dieninio miego, kuris labai atsiliepią ant dvasios ūpo.

Vyras irgi turi stengtis, kad neužrūstintų moters, turi būti nuolaidus, visuomet stengtis ją linksminoti ir nedaleisti prie nuliūdimo arba užsimastymų.

Dvasiškas moters ūpas labai atsiliepią ant vystymosi vaisiaus. Tiesa, daugelis skaito, kad didelis neščios liūdnumas padaro vaisių iš-gama, bet tokios mintys yra klaidingos. Senovės graikai irgi tam tikėjo ir jie labai troško gražumo, todėl jie neščia moterį apstatydavo dailiausiom stovykom, pavelskais ir tam panašiai, o viską, kas turėjo bjaurią išvaizdą, pašalinavo iš neščios akių. Mat, jie manydavo, jeigu bus neščia apsupta dailiausiais daiktais, tai ir kūdikį dailu susilauks. Nors mes su tuom nesutinkame, bet visgi turime pripažinti, kad didelis neščios liūdnumas gali priversti prie mirties vaisiaus arba prima laiko pagimdyti. Išgastis ir didelis, staigus nudžiugimas suteikia tas pačias pasekmes. Tiesa, niekas negali nuo dvasiško nuliūdimo susilaikyti; vienok reikia stengtis per daug nepasiduoti, reikia atsikratyti nuo nepaprastų, bauginančių minčių ir tt. Moteris, norėdama susilaikyti kūdikio, pradeda bauginantis mažmožių, o tas bauginimasis priveda prie negeistinių pasekmių.

Palengvinimo būdas prie sunkaus gimdymo.

Jeigu pirmas gimdymas buvo sunkus, tai neščia turi susilaikyti nuo valgio. Suprantama, motina nuo to bus liesa, bet ir vaisius bus daug mažesnis. Vienok, reikia atsiminti, kad tuomet vaisius bus daug silpnesnis, per ką gali greičiau įvykti negeistinos pasekmės. Tokiu būdu tų taisyklių turi prisilaikyti tik tos, kurios labai sunkiai gimdė. Susilaikymas nuo valgio, kaip ant motinos, taip ir ant vaisiaus sveikatos neatsiliepią, jeigu tik maistas bus geras, vienok mažai duodantis riebumo. Daugiausia reikia maitinti vaisiais ir daržovėmis. Taipgi labai svarbu užsilaikyti nuo skystų valgių.

Neščios ligos.

Veik kiekviena moteris, besiantant gimdymo laikui, pradeda sirgti įvairiomis ligomis, kaip tai: užkietėjimu vidurių, slopinimu, raugčiojimu, karšteliu, gėlimu širdies, galvos ir dantų skaudėjimu, ištiniu kofų ir tt. Tos visos ligos paeina nuo

nenormališko neščios užsilaikymo, neatsakančio valgio, gėrimo ir tt. Jeigu neščia normaliaiškai užsilaikys, atsakanti maistą ir gėrymą naudos, vaikščios ant tyro oro, tuomet to visko nebus. Bet jeigu neščia pradeda labai vemti, tuomet jau reikia pas daktarą kreiptis. (Toliau bus).

"AS NESU PRASIKALTELĖ."

Dabartiniojo laiku Olandija kimsė - prikimšta pabėgėliais iš Belgijos ir Francijos. Ten daugiausia kencia moteris, kurių vyrai paimti karėn. o jos pabėgo su mažais kūdikiais. Dauguma pabėgėlių moterų, neturėdamos ką valgyti ir bijodamos, kad jų kūdikiai badu nenu-mirtų, palieka juos ant gatvių, gelžkelių stočių, kad kas juos priglaustų. Suprantama, daugiausia prisieina vargo pakelti olandė. Olandės, kaip jau žinoma, yra e-dros šeimininkės, pavyzdin-gios motinos ir rūpinasi iš-auglėjimu savo kūdikių. Jos negaudo vėjo laukuose, ne-žiuri, kad įėjus naujusias madas, kaip francūzės, nesitepa sau veidų, bet gyvena pavyzdinčiai. Dabar, kuomet motinų pamesti vaikai klaidžioja gatvėmis ir ver-čia, kiekviena olandė sten-giasi priglausti nors po du kūdikiu. Paimtuosius kūdi-kius užtaiko ir maitina sykiu su savais.

Viename nedideliame mie-stely ant gelžkelio stoties at-sirado dvi mergaitės. Nežni-ka kenų paliktos. Stoties viršininkas pradėjo klausinėti, ar negali kas paimti tas mergaites. Viena moteris, turėdama savo aštuonis kūdikius, pradėjo prašyti, kad jai duotu tas mergaites. Stoties viršininkas, ypatičiai pažindamas tą moterį ir žinodamas, kad jinai labai vargingai gyvena, pasakė, kad mergaičių neduos, nes gal atsiras turtingesnė šeimyna, kuri galės paimti. Moteris tuomi labai užsiga-vo ir pasakė:

"Aš nėsu prasikaltėlė, kad man neduodate. Visos ima, visos šelpia, o aš dabar, kai-puo kokia prasikaltėlė, turiu nuo kitų atsilikti. Duokite man tas mergaites ir aš jas sušėlsiu!"

Viršininkas jai atidavė tas mergaites ir jinai nusivėdė į savo bakūžėlę, kurioje ir taip jau buvo peranksta gyventi ir trūko maisto.

Taip tai dabar elgiasi a-landės. Bet kasžin kas priglaudžia Lietuvoje mūsų vargdenių moteris su kūdi-kiais? Turtingesnieji dar gali išvažuoti, gali nusisam-dviti kambarius, bet koks li-kimas tų, kurie ir prieš karė-nieko neturėjo? Koks liki-mas tų, kurie tarnavo dva-riuose, pas turtingesnius ūki-ninkus, miestų darbininkų? Apie tai bėsu ir pamislyti... Elia.

ŽINIOS.

Newark, N. J.

Mūsų moteris visuomeni-kuose darbuose neatsilieka nuo vyrų. Lietuvos Dukte-rų draugystė gyuoja gana gerai, turi pusėtiną skaičių narių ir kasoje pinigų. Draugystė susideda iš įvairių pa-žiūrų ir didžiama visai netu-ri supratimo, kas yra draugystė ir kokie jos mieriai. Iš tos priežasties daugiau pra-silavinusiom moterim prisi-eina nukęsti daug visokių nesmagumų.

L. D. draugystė jau pir-miaau buvo nutaręs paaukau-

ti \$50.00. Lietuvos gelbėji-mo fondui, bet nebuvo nu-tarta, kuriam fondui aukau-ti.

8 d. lapkričio buvo mitin-gas, kuriame svarstė, ku-riam fondui siųsti pinigai. Pirmėvės darodinėjo, kad reikia siųsti antro lietuvių visuotinio seimo fondan, o klerikalės, suagituotos kleri-kalų, pradėjo reikalauti, kad būtų nusiusta federėsių fondan, kurį sutvėrė kunigai ir Gabrys Chicagoj. Kilo didelės diskusijos. Pirmėvės nepasidavė ir tokiu bū-du tas klausimas liko atidė-tas ant toliaus. Reikia pas-tebėti, kad klerikalės reika-lavo nors pusę tų pinigų pa-siųsti į federėsių fonda.

Aš patarčiau Lietuvos Dukterų draugystės narėms persitikrinti pirmiau iš ku-nigėlių elgimosi, kaip tai: kun. V. Staknevičiaus dar-bėlių, kunigų Tumo ir Olšev-skio aukų rinkimo ir išduo-tų atskaitų, tuomet persi-tikrinsite, koks galės būti ir tas gelbėjimo fondas. Ar jums yra žinoma, kad iš su-rinktų kun. Olševskio aukų, vienas tūkstantis guli Penn-silvanijos teisme? Man ro-dos, jūs žinote, kad kun. Olševskis už savo "švairių" pra-kalbą buvo atsiduręs už gro-tų ir turėjo užsistatyti viena tūkstantį kaucijos, priza-damas stoti teisman, bet pa-skui išdūmė ir tas tūkstantis baliko valdžiai. Man rodo-si, kad neseniai pas mus at-sibuvo kunigo parengtos orakalbos ir jūs tuomet au-kavote po kelis centus gelbė-jimui nuo karės nukentėju-sių, bet pataikėtė į Gabrio kišenių užlaikymui kokio ten biuro.

Man rodosi, kad kuniginis gelbėjimo fondas ne tik kad nesusėls vargšus nukentė-jusius nuo karės, bet nepatai-sys ir tvorų apie bažnyčias išgriautų. Kunigai rūpinsis savo ir jų čebatlaizų reika-lais.

Todėl, aukaudamos savo sunkiai sudėtus centus, apsi-žiūrėkite, kam jie bus sunau-doti ir kas iš to nauda turės.

Narva.

Elizabeth, N. J.

Kada aš dažinojau iš Lie-tuvių Moterų Progresyviško Susivienijimo 4 kp. draugij, kad joms sunku esą sušaukti visas kitas nares ant mi-tingu, nes, girdi, jau ant tri-jų susirinkimų šaukta, o vis nesusirenka ganėtinas skait-lius narių, kad būtų galima mitingas laikyti, tad norėda-mas, kad ta moterų pirmė-viška kuopa gyvuotų ko-pasekmingiausiai, rašiau į "Laisvės" 75 num. paragi-nimą toms draugėms, kad jos laikytusi prie kuopos kaip galint geriau ir nemė-gintų apleisti pradėtąjį pra-kilnu ir didelį darbą. Kar-tu pabriežiau ir užuojauta, kaip pirmoje pradžioje rei-kalaujama daug darbo ir pa-sišventimo ir nurodžiau, kad pasišventimas ir energija vi-ska pergalė.

Rodos, nieko čia nėra blo-go. Bet drg. A. Prancietie-nė visai kitaip sau persistatė ir "Laisvės" 80 num. sako: "Ar tai ne juokingas vyrų pasielgimas? Taigi patar-tina pirmiau apie save ansi-žiūrėti, o jau paskui apie ki-tus rašinėti. Dabarai tan-čiai jau per daug užsimuola-te ant moterų". Na, ka da-bar čia ant to palima pasa-kviti? Ar tai tokie yra užsi-puldinėimai, kas anksčiau pasakyta? Man rodos, kad netik nėra užsimuldinėimas, bet dar didelė nauda atneš-ta. Tokie paraginimai ir pa-

stumėjo moteris prie dides-nio veikimo; jog pati A. P. labai retai, o gal niekados nėra prakalbėjus per laik-raščius apie moterų reika-lus, o dabar pasirūpino duo-ti atsakymą, nors ir nevisai teisingą. Tas jau reiškia ir yra veikimas ir man tą ma-tant yra smagu. Ant galo dar pasakysiu tą, kad rei-kia gerai įsitęmyti dalykus: jog suvis užmiršta atsakyme pažymėti, kad ta moterų kuopa yra suorganizuota su pagalba vyrų iš socialistų. Ar ne drg. J. Jukelis buvo pirmutinis iniciatorius? At-menu kaip šiandien, kad lai-ke 147 kp. L. S. S. referato, kurio tema buvo "Moteris, kaip pavergetoji dalis žmo-nijoje" ir po perskaitymui tapo pakviestos moteris į minėtą susivienijimą. O jog Jukelis yra vyras, ar taip? Nerėikia atsimesti darbuose nei vyrams nuo moterų, nei moterims nuo vyrų, tada mes žingsime pirmyn prie geresnės ateit-ies, prie socializmo.

Kunst Albers.

25,000 moterų be darbo.

Londonas, Anglija.—Ka-rė visur atsiliepė. Negana to, kad sustojo didesnės dirb-tuvės, kurios ar tai žalią me-degą, ar tai padirbtus pro-dukts siuntinėdavo į užsie-nius, bet apsisėjo ir visai mažos išdirbystės. Paaiškė-jo, kad Londone pastaruoju laiku 25 tūkstančiai moterų neteko darbo.

Skrybėlių išdirbystę dir-bo 14 tūkstančių moterų, o dabar dirba tik 10 tūkstan-čių. Reiskia, 4 tūkstančiai neteko darbo.

O kur bus galas?

Nori kariauti ir gana.

Pastaruoju laiku Rusijoj pradėjo slapta bėgti ant ka-rės lauko mokiniai, mokinės ir merginos. Kur tik poli-cija nepasisuka, ten suareg-tuoja persirėdžiusią mergi-ną tai vyriškais drabužiais, tai kareiviškiais. Pilni laik-raščiai pajieskojimų pabė-gusių vaikų ir merginų. Daugiausia merginos bėga iš turtingesniųjų. Mat, tokdos prisiskaito visokių apie karę pasakų, kur tankiai aprašo-na moterų bei merginų kar-zygiški žingsniai, persima-džia dvasia ir bėga. Šiomis dienomis ant Kalugos sto-ties žandarai sulaukė jauną vyra, kuris jiems pasirodė "neišitikimu". Kada tas vy-ras buvo nuvestas policijos nuovadan, tai paaiškėjo, jog viena gimnazistė, persirė-džius vyriškais drabužiais, važiavo ant karės lauko. Tu-ojaus buvo pranešta apie tai tėvams, kurie atvažiavę par-sivežė "kariauninkę".

Moterų klubai už balsavimo tiesas.

Binghamton, N. Y.—Čia buvo New Yorko valstijos moterų klubų suvažiavimas. Delegacijų suvažiavą gana daug. Apart paprastų orga-nizatyviškų klausimų, buvo svarstoma, ar moterims rei-kalingos balsavimo tiesos. Pradėjus šį klausimą svars-tyti, atsirado priešų ir iškil-o didelės diskusijos. Disku-suota gana ilgai ir karštai, vienok didžiama nubalsavo, kad moterims reikalingos balsavimo tiesos ir jos priva-lo už tai kovoti.

Reiskia, moterų klubai ei-na už balsavimo tiesas.

KORESPONDENCIJOS.

PRANESIMAS.

Prasidėjus aukų rinkimui gelbėjimo fondui, dauguma korespondentų atsiunčia aukavusių pavardes dėl patalpino laikraščio. Mes matome, kad dabar veik kiekvienam mieste tveriasi komitetai rinkimui aukų. Pradėjus garsinti pavardes, gali išeiti nesusiurpinti, nes mes nežinome, kur tos aukos bus padėtos. Kad išvengsime tokių nesusiurpinti, turime pasakyti, kad aukautojų pavardes talpinsime tik tuomet, kuomet jas mums atsiųs Lietuvos Sėlimo Fondo Komitetas. Taip pat talpinsime ir tas pavardes, kurios bus prisiųstos kartu su pinigais.

"Laisvės" Red.

AČIU KUNIGUI KURUL.
Scranton, Pa.

25 d. spalio kun. Kuras per pamokslą viešai savo parapijonus pamokinti, pradėjo keikti jam nepatinkamus laikraščius. Apart kit-ko pasakė: "Mielie broliai, jeigu jūs norite gerą laikraštį skaityti ir viską žinoti, tai ateikite pas mane, o aš jums užrašysiu "Draugą" arba "Zvaigždę", bet jeigu iš jūsų nori eretiškų laikraščių, tai nueikite pas J. Petrį, ir jį pas jį užrašys".
Labai esu dėkingas kunui, kad teikėsi mane, kaip agentą, pagarsinti išsakyklos, nes aš dabar daug daugiau užrašau laikraščių tarp tamtos parapijonų. Nesitikėjau, kad tamsta būsi toks geras.

J. Petrikys.

NUO AINOSIAUS PRIE
KAIFOSIAUS.

Waterbury, Conn.

Mūsų patrijotai, ala Povilaika ir Co., dar vis neatsiteisė su M. Petrausku už jo mokinių koncertą bei už Birutės programą. Tas, rodos, visuomenė nesvarbu vienok aš noriu parodyti, kaip mūsų patrijotai elgiasi ir kokia pas juos dora, nors jau ir be to visuomenė turėtų proga apsi pažinti su apsimetėliais po tautos meilės skraiste, pradedant nuo širvydo "socializmo", Balučio konkolaukijados, Yčo medaliaus ir baigiant (bet ar baigiant?) Povilaikos pasielgimu, kuris nei kiek neprastėnis už tų pomų. Štai kame dalykas.

Artinantis S. L. A. ir T. M. D. seimams, kurie atsibuvo pereitą pavasarį, mūsų patrijotai pasijuto visai bespekiais, kad ka nors parengs laike seimo delegatų palinksminimui. Socialistus kviesti, tai jau būtų "povėdinas griekas" prieš patrijotišką ambiciją ir dar klausimas, ar tie "tautos edikai" apsiims? Klerikaliska Aido draugija buvo kviečiama, kad ka nors sulotų, bet ta atsisakė. Tokiu būdu prisidėjo kreiptis pas M. Petrauską, kad jis ka nors parpintu. Buvo prono nuojama perstatyti "Birutę". M. Petrauskas už "Birutę" perstatymą pareikalavo \$150, kas Povilaika ir Zemantauskas, kaippo įgaliotini nuo 11 S. L. A. kuonos, labai nuogaidino ir jie Petrauskui pasiūlė, kad jis ta viską rengtų savo vardu, o Povilaika ir Zemantauskas, kiek galėdami, prigelbės jam. Petrauskas, pasitikėdamas Povilaikos ir Zemantausko žodžiais, apsiėmė rengti "Birutę" savo lėšomis ir ant savo vardo. Toliaus M. Petrauskas ypatiskai paprašo Povilaiką su Zemantausku, kad jie padėtų surengti vakaro proraamą, t. y. parinkti apgarsinimui ir t. t.

Pradėjus Povilaikai su Zemantausku rinkti apgarsinimus, darbas pavyko labai puikiai, nes tano surinkta apgarsinimų virš \$400. Čia

Povilaika su Zemantausku pradėjo jau pavydėti, kad Petrauskas turės daug pelno, vienok tylėjo ir laukė pabaigos, nes norėjo žinoti, kiek įplauks nuo vakaro. Apart to, Povilaika nusiskundžia, kad 11 S. L. A. kuopa turėsianti didelės išlaidas surengime seimo ir pradeda prašyti, kad M. Petrauskas paskirtų kuopai pelną nuo jo konservatorijos mokinių rengiamojo vakaro talpigi laike seimo. Petrauskas perduoda minėto koncerto pelną ir pareikalauja už darbą \$50. Povilaika ant to sutinka.

Per perstatymą "Birutės", vakaras davė \$150 pelno, t. y. tą sumą, kurios M. Petrauskas ir reikalavo nuo Povilaikos su Zemantausku, kaippo 11 kuopos įgaliotini. Tuomet Povilaika pasakė, kad M. Petrauskas \$150, kurių jis reikalavo nuo kuopos, gavo ir ko jis daugiau nori? Tokiu būdu Petrauskas negauna nei už "Birutę" vakaro programus, nei už mokinių vakarą \$50.

Čia didžiausia kaltė ir yra Povilaikos. Kada Petrauskas prašė Povilaiką rinkti apgarsinimus, tai Povilaika sutiko, bet tos jų sutarties niekas negirdėjo ir dabar Povilaika užsigauna, sakydamas, kad jis apgarsinimus rinkęs, kaimo kuopos įgaliotinis, o ne Petrausko prašytas ir tuos programus renčes kuopai, o ne Petrauskui.

Dabar, Petrauskui pareikalavus nuo Povilaikos atskaitų už programus. Povilaika pasakė: "Aš nieko neturiu su tuom kreipkiu prie kuopos". Kuopa gi sako: "Mes su Petrausku iokin derybų nedarėm ir nieko bendro neturime".

Ta pati istorija ir su mokinių koncertu. Petrauskas padarė sutartį su Povilaika, o dabar Povilaika nuo visko atsisako ir liepia kreipties prie kuopos. Kuopa atsako, kad ji su Petrausku nieko bendro neturi.

Tai tokia op. Povilaikos ir Zemantausko sąžinė ir dora. Nei gėdos nei žmoniškumo... J. S. Prūsėlaitis.

Montello, Mass.

Jau buvo "Laisvė" minėta, kad pas mus susitvėrė nauja parapija, kuri dar iki šiol nepasiskyrė sau vardo. Įa bevardė parapija nusipirko plotą žemės, išsikasė sklypą, apdengė jį ir dabar jau kunigėlis pradės savo avims kalėdinę kirpti.

Netaip būtų svarbu rašyti apie tą bevardę parapiją, kaip svarbu užklausti, kur dingio senosios parapijos komitetas? Juk tas komitetas visados sakydavo, kad bus atidaryta senoji bažnyčia ir jos vyskupas nepasivins. Taipgi komitetas gyvėsi, kad atimsias ir tuos pinigų, kuriuos kardinolas apgavimai išėmė iš banko ir pavedęs naujai parapijai.

Apart to pereitą savaitę buvo anglų laikraščiuose rašyta, kad naujosios parapijos klebonas peris i senąją kleboniją gyventi. Ar senosios parapijos komitetas užmigo letargišku miegu? Kodėl jis nešaukia parapijos mitingo? O gal gudrus klebonas ir tuos smarkuolius paklijo po savo skvernu?

Naujas Korespondentas.

Detroit, Mich.

1 d. lapkričio L. S. S. 116 kuopos buvo prakalbos. Kalbėtojais buvo šie draugai: Ambrazaitis, M. Mockus ir D. J. Kasparka. Ambrazaitis kalbėjo temoj: "Laisvamanyba ir socializmas". Savo užduotį atliko gerai. Antras kalbėjo M. Mockus apie dartinės Europos kares ir kare, matomai, rengiamas vien tik savo bižniui.

rės. Pertraukose buvo deklaracijų ir rinkta aukų padangimui lėšų. Aukų surinkta \$5.50. Ant pabaigos kalbėjo drg. Kasparka. Jis kritikavo ambasadoriaus Gabrijonai, negalėdami viešai parengti tam vyriui prakalbų, parsikvietę jį slapta į privatišką kambarį, susirinko apie 20 parapijonų, bet jį tarpą įsimašė ir Kasparka, ir ten Gabrys laikė prakalbą. Apart kit-ko Gabrys pasakė:

"Aš, būdamas Paryžiu, parašiau straipsnį į francūzių laikraštį ir nurodžiau, kad dar dabar lietuviai stato tokius namus, kurie buvo statomi ketvirtam šimtmečiui. Francūzai skaitė ir pečiai traukė, kad pasauly randa si tokia tauta, kuri dvidešimtam amžiuį stato namus ketvirtam amžiaus architektūros. Paskui aš nusivėžiau Paryžiun kelio laiką po lietuviškų klumpių ir į kelias valandas paryžiečiams pardaviau. Tik aš, Šliupas ir Zilinskas pakėlėm lietuvių tautą".

Na, ar ne puiki prakalba? Po prakalbų buvo renkamos aukos drg. A. Dovidaičiui, kuris tapo dirbtuvė boso sumuštis. Dovidaitis kreipėsi i susirinkimą, kad jam pagelbėti patraukti tą žvėrį bosa atsakomybėn. Susirinkimas tam pritarė ir sumetė apie \$13.00.

Publikos buvo pilna svetainė ir visi likosi užgančinti.

26 d. spalio atsibus didelės prakalbos, kurias rengia senytnios draugystės suvienytomis įgiejomis paminėjimui dešimties metų sukaktuvių spaudos atgavimo. Prakalbos atsibus Dom Polski svetainėje, ant Forest Ave. ir Chene St. Kalbės drg. P. Griegaitis iš Chicago. Nėnamirškite atsilankyti.

Detroito Reporteris.

PRANESIMAS.

Jersey City, N. J.

21 d. lapkričio, 7 val. vakare, atsibus Draugystės Sąryšio konferencija M. Skudis svetainėje. Visi delegatai malonės i laiką atsilankyti ir sėkviu mandatus atsinešti. Sąryšio Sekret. D. Pilka.

Roseland, Ill.

Lapkričio 8 d. L. S. S. A. 137 kuopos įvyko koncertas Strumilų brolių svetainėje. Koncerte dalyvavo penki chorai: Chicagos Liet. Socialistų Vyrų choras, L. S. S. 81 kuopos choras, L. M. D. "Aido" choras, Laisvos Jaunuomenės choras, "Rūtos" choras, Balalaikų orkestra. T. J. Kučinskis kalbėjo apie Europos kares. Griežė Hermano orkestra. Vakaro programos paliko nemažą įspūdį roselandiečiams. Labiausia žmonėms patiko dainos, kurių buvo sudainuota 24.

P. J. Katiliaus vedami chorai atsižymėjo gerai, gražiai dainavo "Rūtos" choras, taipgi malonu buvo pasiklausyti orkestru. Po programai prasidėjo balius. Žmonių buvo virš penkių šimtų ir visi gražiai linksminosi. Tik vienas jaunas varburius ir rodos, inteligentiškas vaikas, pradėjo daryti nesmagumus.

137 kuopa puse pelno skiria gelbėjimo fondui. Vasario 14 d., 1915 m. L. M. D. "Aido" choras apvaikšios savo penkių metų jubilėjų. Pusė pelno bus skiriama gelbėjimo fondui.

Reikia pažymėti, kad nežilgo bus vakaras Strumilų svetainėje, kokio tai klubo atsidusio iš Chicago. Vakaras, matomai, rengiamas vien tik savo bižniui.

J. Grybas.

PAMOKSLAS APIE
BLAKES.

Kewanee, Ill.

1 d. lapkričio kunigas pasakė karštą pamokslą, tik ne

apie Kristų, bet apie blakes ir socialistus. Jai jo pirmieji žodžiai: "Cieilikai griaua mūsų tikėjimą ir sako, kad mūsų šventytam vandenį yra blakių. Neklausykite, ką jie sako ir rašo "Laisvė" ir kituose savo laikraščiuose, nes tuos laikraščius leidžia iš Lietuvos arklavagiai, pabaigę "nurodą učiščiui". Ir tie, kurie skaito "Laisvę" ir kitus tokius laikraščius, yra tokie pat, kaip ir leidėjai ir jų visų sprandai blakių nugrauzti".

Rusijoj "izvosčikai" nesiukeikia taip ant gatvių, kaip mūsų kunigėlis keikia socialistus bažnyčioj.

Ar šiaip, ar taip, o už tokį keiksmą kunigėlis gali atsidurti ant kriminališko suolo.

Suprantamas daiktas, kunigui nepatinka, kad jo parapijonai pradeda laikraščius skaityti ir protauti, nes tuomet jie nesiduoda už nosį save vedžioti.

Štai ir dabar, nieko nesąkęs parapijos komitetui, nusisamdo sau namą su 9 kambariais ir su visokiais įtaisymais, paima i tuos kambarius ant parapijos vardo daugiau rakandų ir t. t.

3 d. lapkričio atvažiavo vežimai, kad kunigėlį perkrausčius i naują kleboniją, bet kur buvė-nebuvė ateina parapijonai ir uždraudžia kraustyti i naują kleboniją. Parapijonai pasakė: "Gali su savo gaspadine kraustyti, kur nori, bet parapija tau kitos klebonijos nesamdo". Pagaliau parapijos komitetas praneša naujosios klebonijos savininkui ir krautuvninkui, iš kurio buvo paimti rakandai, kad parapija už kunigo pirkinius ir nusamdymus neat-sako.

Tokiu būdu kunigėliui prisieina pasilikti klebonijoj tik su šešiais kambariais ir gaudant \$66 i mėnesį. Sveiką, šilumą, maistą dėl paukščių duoda parapija.

Dabar parapija mano alga pakelti iki \$75, bet šviesą, šilumą ir kitus reikmenis turėsiąs iš savo algos pirkti, o visos bažnytinės įplaukos, kaip tai už šliubus, krikštus ir t. t., turėsią eiti parapijos kason.

Dievg padėk taip padaryti. Vincų Vincas.

Jersey City, N. J.

20 d. lapkričio, vakare, L. S. S. 59 kuopos atsibus ekskursi mingas, kuriame bus svarstoma teatrališki reikalai. Malonėkite visi atsilankyti. Taipgi atsiiepkite, kurie negaunate laikraščio, bet esate užsimokėję.

D. Pilka.

Donora, Pa.

1 d. lapkričio buvo vietos ir apielinkės kuopų ir draugystę įgaliotinių susirinkimas, kad išrinkus komitetą aukų rinkimui gelbėjimo fondui. Susirinkime dalyvavo iš Courtney, Pa., nuo S. L. A. 92 kuopos ir Liet. Darb. Broliškos pašelos draugystės keturi delegatai. Apkalbėjus ta dalyką, nutarta išrinkti bendrus aukų rinkimui prasidėjo balius. V. Gomulis ir J. Zvirblis; iš Donora—T. Morkus ir J. Polterstukas ir J. Ključinskis, kurie važinėsi po apielinkinius miestelius ir rinks aukas. Kasierium išrinktas A. Kiveris, sekretorium—V. P. Banionis.

Labai smagu, kad mūsų draugijos pradeda bendrai veikti.

Laikie susirinkimo delegatai suaukavo gelbėjimo fondui \$5.00.

Susirinkimo valdyba: Pirm. A. J. Kiveris. Rašt. A. P. Banionis.

Lewiston, Me.

31 d. spalio L. S. S. 105 kp. teatrališkas ratelis statė ant scenos du veikalu: dramą "Lizdas naminio liuto" ir komediją "Nesipriešink". Visi aktoriai savo roles atliko ge-

rai. Vienok buvo skiriama geriau atsižymėjusiems aktoriams dovanos, tai publikos nubalsavo šioms aktoriams dovanas: J. Juodzevičiui pirmą dovaną—"Keleivį" metams, P. Indilaite—"Laisvę" pusei metų ir O. Pajodaitei—knygą už pusę dolerio.

Pertraukose buvo deklaracijų, dainų ir monologų—viskas pasisekė gerai.

Reikia pažymėti, kad tą patį vakarą buvo surengę mūsų priešai balių, kad tik kuopai užkenkus, bet jie nieko nelaimėjo: ant kuopos perstatymo buvo žmonių užtektinai ir pelno bus.

Beje, 1 d. lapkričio mūsų miesto gyventojai buvo labai nustebinti. Naktį, visų šventų dienų, ant apgyventos lietuvių gatvės iškilo toks bildisis, kad visus iš miego pažadino. Buvo manyta, kad dušios iš cysčiaus kraustosi ant vakacijų, nes ant rytojaus jų diena turėjo būti, bet paaiškėjo, kad lietuviai su francūziais bombarduoja si akmenimis ir plytomis.

P. Pempė.

Bridgeport, Conn.

2 d. lapkričio buvo D. L. K. Vytauto draugystės susirinkimas, kuriame apart kit-ko turėjo apkalbėti klausimą apie rinkimą aukų gelbėjimo fondui ir išrinkimo delegatų iš savo draugystės i rinkimo aukų komitetą, kuris jau yra susitvėręs. Iškilus tam klausimui, tuojaus atsistoj. J. Sigevičius, buvęs socialistas, o dabar "karštas katalikas" ir pradeda bjauriausiai žodžiais plūsti socialistus, nors iš socialistų nebuvo nei vieno tame komitete. Kada jau išliejo visą tulžies kartumą, tuomet buvo užklaustas, kodėl jis taip niekina socialistus, o pats dar neseniai rašinėjo i socialistų laikraščius? Tuomet J. S. atsakė: "Pirmiau buvau kavalas, tai kairiaisiais pripažinau socialistus, bet dabar, laike chiecinio seimo, nersitikrinau, kad federeišio organizacija yra kairiuoju sparnu ir todėl pasilikau jai ištikimu. Socialistams gi apskelbiu amžiną kovą".

Atsirado ir tokių, kurie pradėjo šaukti, būk socialistai! praėjusiais metais susirinkę pinigų tautos namui, o dabar nori susirinkti revoliucijai ir t. t.

Bet, nepaisant i tokių gaivalus, kurie vakar buvo socialistai, šiandien tautiečiai, o rytoj bus katalikai. D. L. K. Vytauto draugystė varo savo darą pirmyn. Jinau buvo išrinkti i visuotinaj lietuvių seimą delegatus i Brooklyną, o dabar išrinko du savo atstovų i komitetą rinkimui aukų gelbėjimo fondui.

Su laiku gal susipras ir tie, kurie dabar kelia didžiausį triukšmą ir trukdo tiems nariams darbuotis, kurie yra pasišventę.

Berželis.

Pittston, Pa.

Dar niekados čia lietuviai nebuvo taip sukrutę darbuotis, kaip pastaruoju laiku. Prakalbų atsibuvo visa eilė. Lankėsi S. Michelonas iš Bostono, kuris savo kalba daugelį sujudino. Besirengiant i visuotinaj lietuvių seimą buvo surengtos prancalbos ir kalbėjo Šliupas su Živatkausku. Po seimui buvo užkviestas su prakalbo mis "Laisvės" redaktorius L. Pruseika. Per šias prakalbas išrinkta komitetas aukų rinkimui gelbėjimo fondui. Po to buvo prakalbos parengtos S. Daukanto draugijos; kalbėjo F. Živatkauskas.

Bet reikia pastebėti, kad tas visas judėjimas, tie visi darbai, taip sujudino dušį ganytoja, kad jis dabar daugiau nieko bažnyčioj nesako, kaip tik keikia tuos visus, kurie ne pagal jo muzikę šoka. Jis net iškeikė komitetą aukų rinkimo gelbėjimo fondui ir liepė šluota paimti,

kuomet rinkikai atsilankys. Perstatykite sau, kokia dora ir tėvynės meilė pas mūsų dušį ganytoja! Jis liepia paimti šluotą ir mušti tuos, kurie su pasišventimu darbuojasi dėl tėvynės, kurie nori sušelpiti savo brolius nukentėjusius nuo karės baisenybių!

Bet protingesni žmonės nepaiso i kunigo tuos keiksmus. Aukų rinkimo komitetas darbuojasi pavyzdinčiai (nors ne visi) ir jų darbo vaisiai jau pasirodė. Štai p-lė M. Kasiubute iki 3 d. lapkričio surinko \$104. K. Jonellunas, K. Karsokas ir O. Slavinskis taipgi antrą šimtą renka. Dar nesužinota, kiek kiti komiteto nariai surinko.

Kaip matot, pradžia gana puiki ir galima tikėtis, kad ir ant toliaus komitetas darbuosis pagal savo išgalę.

Jieznietis.

Scranton, Pa.

Neprigulminga parapija nusipirko plotą žemės dėl statymo bažnyčios; ant to ploto randasi ir namas su 24 kambariais. Dabar tam name įtaisyta kopyltėlė, kur kun. S. Mickevičius duoda šliubus, krikštus ir atlieka kitokias bažnytines pareigas. Nedėliomis pamaldas laiko Auditorium svetainėje, nes daug publikos prisirenta. Už plotą ir namą užmokėta \$8.500. Pavasary manoma pradėti statyti bažnyčią, už kurią jau nereikės provotis su vyskupu, nes bus parapijonų nuosavybė. Kapinės irgi yra gana puikioj vietoj.

Prie neprigulmingos parapijos kasdien vis prisideda daugiau ir daugiau lietuvių. Jeigu taip bus ir toliau, tuomet jinau aplenks visas apielinkės parapijas.

Parapijonas.

Jersey City, N. J.

Pastaruoju laiku tarp mūsų lietuvių iškilo tokia suirutė, kad sunku ir aprašyti. Vieni kitus šmeižia, vieni iš kitų pasijuokia ir, kartais, prieina prie to, kad arti kumščių pavartojimo. Bet kasgi tame kaltas? Kas tarp lietuvių pasėjo tą neapykantą? Daugelis pasakys, kad korespondentai, nes jie tuojaus pradeda i laikraščius rašyti. Su tuom reikia sutikti, nes korespondentas, tai tokis gaivalas, jeigu tik vo pakliuvo kokia nors žinia, tai ir piškina i laikraštį. Ijionieriai atneša naudą dar Bet dabar pažvelgkime, kas bininkams. Kalba publikai suteikia dėl korespondentu patiko.

V. V. Vasilionas.

Tokia proga bus neilgai.

"Laisvė" paskyrė dovanas tiems, kurie užsirašys "Laisvę" iki Naujų Metų. Dovanos bus duodamos šitaip: už \$2.00 gaus "Laisvę" per visą metą ir už 50 c. dovanų knygomis. Už \$1.00 gaus "Laisvę" per pusę metų ir už 25 c. dovanų knygomis.

Taigi, pasinaudok proga, nes vėliau dovanos nebus duodamos. Jei pats jau skaitai "Laisvę", tai pasi-stengk prikalbinti savo pažįstamą bei draugą užsirašyti "Laisvę" ir gauti dovanas.

Didelio formato, 8 pusl.

Eina du kartu i savaitę.

KNYGAS PASIRINK IS SIO KNYGU SURAŠO:	
Raudonas Juokas	35c.
Is Dvasiškų Tėvėlių Gyvenimo ..	25c.
Mokslas Rankazinystės ..	15c.
Lekeijos apie atskyrimo ženklus ..	10c.
Seimynos Istorija ..	10c.
Laiskai pasmerktųjų mirtin ..	20c.
Liaudies Dainos ..	15c.
Motery padėjimas evangelijoj ir apaštų raštuose ..	20c.
Griuvėsiuose ..	15c.
Gyvas grabė ..	10c.
Socializmas—kuoni jis yra ir kaip jį įkūnyti ..	15c.
Stepanickis raštai ..	\$1.00
Ženys ir žmogaus gyvenimo kiny ..	10c.

"Laisvė" i metams \$2.00.
Pusei metų \$1.00.

Jei knyga yra brangesnė kaip paskirtos dovanos, tai reikės damokėti siunčiant pinigų už laikraštį.

Adresas:

"LAISVĖ"

183| Rot bling Street,

Brooklyn, N. Y.

JUOKŲ KAŠNELIAI.

Kaip Ridzikas papuolė "kozon".

Cicilistų gazetės rašo, kad sapnams nereikia vieny. Anoc ju, tai sapnas nieko nežinočia ir žmogus sapnuoja ciktai tad, kad ju kas nors baderiuoja. Tai neciesa, broliacia, dzevaži neciesa! Sapnas paeina nuo dzeivo, cik žmonės pergiešni, tai negali gerai išvirozye. Ot, kad ir aš anų nakoj sapnuoj, kad, rodos, jėjau į didele girių ir einu sau ciesa švilpaukdamas. Cik raptum strike iš krūmų graži, juodai-marga, telyčaitė ir žvimbina pirma many. Aš, rodos, predėjau ju gaudzye ir šep-tanc pagavau. Bet begaudanc mano kepurė nukrito. Aš, rodos, laikydamas telyčaitę už vuodegos, pasilankniu pasi-ime cepury. Bet, dzievulėliau tu mano, kad gi sptrs ji man in dancis, tai, rodos, net mano dantes išbrijo. Man tep predėjo šepc, kad net padubau.

Dartės, broliacia, klausyk, prieš kokių nuopascj aš šitų sapnų sapnavau, ir ku jis žinočia.

Vienų nedėldziens aš ėjau strytu ir raptum užsimaniau valgye. Pamatis netoli restorantu, ciesa sprukau in vidurį. Nusivilkau žiponų, acisėdau už stalo ir predėjau dairycis. Ogi, šventas tu Jackau, žiurau, sėdzi prie mano stalo tokia graži merga, kad net man saldu an širdies pasidarė. Tuom rozu atnešė man valgye. Bracia, valgau ir misliu savam dūki, kap cia man ju užšnekyc. Ogi dzyrsc, kad palei jos dišy stovi kečepas. Tai aš acikosejau ir sakau:

— Vibocyk, širdela, ar aš galiu paimė kečepų?
— Gali ime, man jis nereikalingas, — atsakė ji ir nei akių nepakėlė.

— O, kad tavi kur devyni aniuolai, — pamislinau savam dūki, — tu turbine nei nejauci, kad mano širdis kap sniegas cirpta...

Ogi nespėjau aš tep pamislyc, kap jos sakutės cik dzinge ir nupuolė an žemės. Aš žibainio greitumu linke, paėmiau ir duodu jai. Ji išciesė rankų paimc... O, dzieve tu mano, kokis gražumėlis jos rankutės! Aš cik knape jai už rankutės ir sakau:

— Vybočyk, dušela, bet man širdis cirpte - cirpta, kap cik aš pažirūrai in tavo žibancias akutes... O, kap aš tavi myliu... Dzevaži, myliu!

— Laisk rankų! Aš tavi visai nepažįstu! — Suriko ji. — Jei duosi man pabučiuoc in tavo skaitų veidelį, tai laisju.

— Ku sakai?!... Tu nori man pabučiuoc, tu...

nieko nematiau, cik pajutau, kad mani už rankos kas veda. Kadu policmanas atnešė man vandenio ir liepė apsiplauc akis, tad cik pamatiau, kad aš jau kozoj. Ir, ar duosit viery, nusūdzino net an dzvieju mėnesių.

Dartės, broliacia, viroziniai galit suprasc, kad tas sapnas mani presergėjo nuo bėdos, cik aš jo negalėjau suprasc. Giria, katroj aš vaikščiodamas švilpavau — tai restorantas, telyčia — tai merga, o telyčios išpyrimas — tai pajus ir koza.

Kitų rozu kap cik susapnuciu navatnų sapnų, tai neisju nei iš pirkcios, bet tuočias rašysiu gramatų po-ju Gabirui, kad išvirozytu, ku tas sapnas žnočia.

Jūs vienas Ridzikas.

Kaip kojos galvą išgelbėjo. Kartą ėjonas pavogė tulo ūkininko arklus. Ūkininkas greitai apsižiūrėjo, pakvietė kaimynus ir pradėjo ėjoną vytis. Netrukus pasivijo. Ūkininkai gerokai apdaužė ėjoną ir nutarė pakarti. Ėjonas, matydamas, kad negalės iš ūkininkų rankų išsprukti ir jau bus kaput, pradėjo ūkininkus prašyti, kad leistų jam paskutini kartą pašokti džiok. Ūkininkai sutiko. Ėjonas pradėjo šokti, vis didesni ratą darydamas aplink. Kada jau ratas buvo gana didelis ir ūkininkai stovėjo nuo jo toli — ėjonas smarkiai spruko pro juos ir leidosi į nišką. Ūkininkai pradėjo vytis, bet veltui, ėjonas paspruko.

Išsigelbėjęs nuo kilpos, ėjonas užėjo pas vieną grintelninką prašytis nakvynės. Grintelninkas liepė nakvoti ant suolo ir davė padušką po galva pasidėti. Bet kada ėjonas atsigulė, tai ranką padėjo po galva, o ant paduškos uždėjo kojas. Grintelninkas tokiu ėjono pasielgimu buvo labai nustebintas.

— Kodėl tamista taip nesvietiškai darai? Visi žmonės padušką deda po galva, o tu po kojomis?

— Eee, pane, jeigu ne kojos, tai mano galva dabar būtų ant medžio kabojus.

Telegrama iš cudaunos vietos. Čenstachavas. Šioje šventėje vietoje įvyko didelė atmaina: suvis netikėtai pagomai - vokiečiai įsilaužė į garbingą Machochų lizdą; iš kelnorių jie išrito kelis šimtus statinių vyno. Macochai labai nuliūdė, kad ju monopolis ištuštino. Bet vokiečiai labai džiaugėsi: ištuštinę bačkutes, jie demonstratyviškai maršavo miesto gatvėmis dainuodami: "Deutschland, Deutschland ueber alle". O kaizeris Vilhelmas kaip dažinojo, tai jo širdis kaip suminkštėjo, kad jis, kaip caras, žadėjo duoti lenkų žemei autonomiją su sei-mu Berlyne.

Lietuviai atvykstanti C-gon

Kad ir kažin kokius sumanymus turėtumėte, svarbiausias reikalas visados yra susipažinti su geru banku.

Beveik visat-nėkėdamos reikauj vėdi-mo būdo nuo pat savo įsteigimo 1879 me-tais, State Bank of Chicago visados laikėsi pamatinės savo taisyklės-konservatyvumą mandagumo ir sąžiningumo, o tuomi ir įgijo didžiausią žmonių pagarbą ir ištikėjimą.

Bankas po valstijos vyresnybės ir Apskaitų būto priežiūra.

Pamatinis ir Aisargos Kapitalas daugiau kaip 4,500,000 Dolerių.

MOKA 3% METAMS. LIETUVIŲ TAUPO-MOJI KASA.

STATE BANK OF CHICAGO

Kampus La Salle ir Washington Sts.

Draugijos, kurios apsirinko "Laisvę" savo organu:

LIETUVIŲ IMMIGRANTŲ BŪSŲ DR-JOS VIRŠININKŲ ANTRASAI:

Pirmininkas S. Yankus, 350 Newark St., Hoboken, N. J.
Pagalbininkas J. Krulkauskas, 91 Warwick St., Newark, N. J.
Sekretorius A. Zolynas, 2 Merchant Pl., Newark, N. J.
Išdalininkas P. Vaitelūnas, 38 Farley Ave., Newark, N. J.
Išdė globėjas J. Dobinis, 103 Jack-son St., Newark, N. J.
II išdė globėjas A. Staknevičė, 71 Warwick St., Newark, N. J.

Su visokiais "Draugijos" reikalais kreipkitės prie Sekretoriaus. Money order siųskit ant Išdalininko vardo Sekretoriui.

ADRESAI VIRŠININKŲ "LIETU-VOS BALSŲ" DRAUGIJOS KENOSHA, WIS.

Feliksas Dapkus, 914 Jenne St., prezidentas.
Kazimieras Norbutas, 816 Jenne St., vice-prezidentas.
P. Bartkus, 1055 Jenne St., protoko-lų raštininkas.
Kaz. Arlauskas, 818 Jenne St., fi-nansų raštininkas.
J. Sereikis, 616 Market St., išdalin-ninkas.
Kasos globėjai: J. Leščauskas, 607 Jenne St., J. Bagdonas, 322 Milwaukee Ave., J. Sukelis, 712 Park Ave.
Marsalka J. Rutinskis, 261 N. Chi-cago St., Pagalbininkas marsalkos J. Kasulis, 653 Garden St.
Vėliavų nešėjai: P. Milevskas, 301 Californian St., B. Kiga, 168 Main St.
Dorininkas J. Žilius, 614 Market St.
Metininkai: L. Jenelevskas, 50 Newell St., P. Beišis, 173 N. Fremont Ave.

A. P. L. A. DR-JOS CENTRO VAL-DYBOS IR KUOPŲ SEKRETO-RIŲ ADRESAI:

Centro pirmininkas P. Liepus, 231 Magazine St., Carnegie, Pa.
Centro Sekretorius P. Prancevičė, 511 Stadium St., Sheridandville, Pitts-burgh, Pa.
Centro Išdalininkas K. Varasius, 12 and Carson Sts., S. S. Pittsburgh, Pa.

Kuopų sekretorių adresai:

1 kuopos, J. K. Mažulėna, 1111 Mar-2 kuopos, J. Paroveckis, P. O. Box 167, N. S. Pittsburg, Pa.
225, McKees Rocks, Pa.
3 kuopos, P. Liepus, 231 Magazine St., Carnegie, Pa.
4 kuopos, I. Rasinaskas, 1330 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
5 kuopos, P. Petruskas, Post office, Caddy, Pa.

"AIDO" CHORO VIRŠININKŲ ADRESAI:

Prezidentas F. P. Svetikas, 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.
Sekretorius K. Čiurkšis, 183 Roeb-ing St., Brooklyn, N. Y.
Kasierius S. Garšviūtė, 548 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Choro vedėjas L. Ereminas, 324 Barzman St., Brooklyn, N. Y.

Repeticijos atšibina kas pėtnytia "Sokoly" svečiai, 190 Grand St., 8 val. vakare.

LIETUVIŲ KELIONEI PAŠELOS DRAUGIJOS VALDYBOS IR KUOPŲ SEKRETORIŲ ADRESAI:

Centro Valdyba:
Pirmininkas M. A. Liberis, 283 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.
Sekretorius J. Petravičė, 264 Front St., Brooklyn, N. Y.
Išdalininkas J. Klaičius, 555 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.
Kuopų Sekretorių Adresai:
1. Kuopos Brooklyn—V. Žilinskis, 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.
2. Kuopos Brooklyn—V. Vitkevičė, 29 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.
3. Kuopos White Plains, N. Y.—V. Zukas, Off C. Deutermann, Lake St., White Plains, N. Y.

LIETUVIŲ PRESEIR UNIJOS 58 SKYRIAUS U.G.W. VIRŠININKŲ ADRESAI:

Prezidentas T. Tolšius, 132 N. 3rd St., Brooklyn, N. Y.
Protokolių raštininkas F. Svetikas, 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.
Finansų raštininkas K. Kriaučiūnas, 13 Stage St., Brooklyn, N. Y.
Išdalininkas J. Patašius, 94 So. 1st St., Brooklyn, N. Y.

"LAISVĖS" KNYGOS:

SOCIALIZMAS — KUOMI JIS YRA IR KAP JĮ ĮKŲNYT?
Parašė O. Ameringer, sulie-tuvino Europietis. Šią kny-gelę patartina perskaityti kiekvienam darbininkui — ir tam, kuris tiki į socializma ir tam, kuris netiki. Kiekvie-nas socialistas, perskaitys šią knygėlę, galės lengvai at-remti savo priešus. Kiekvie-nas gi nesocialistas šią knyg-ėlę perliks, kad socializa-mas — tai ne svajonė ir kad tik per socializma darbinin-kai galės atsiekti laimę. Gei-sina, kad ši knygėlė rastųsi kiekviename lietuvių knygyn-dyje. Kaina tik 10c.

LAISKAI PAMIRKTIJŲ MIR-TIN IR ŠLISSELBURGO BASTILJA. Parašė V. Paukšys. Jeigu dar kas neži-no jų balsenybių, kurios de-das Lietuvos katejimuose, jei dar kas negirdėjo kiek lais-vės kovojų žuvo ant caro kartvųjų — tad perskaitykit šią knygėlę. Čia jūs atrast, su koku žvėrišumu caro bu-deliai kankina nekaltus žmo-nes ir su koku drusmu mū-sų draugai eina ant mirties. Kaina tik 10c.

MOTERŲ PADEJIMAS EVAN-GLIJOJ IR APASTALŲ KAS-TUOSE. Parašė Z. Aleksa. Ši knygėlė išaiškina, kokis mo-terų padėjimas buvo gilioj se-nojy ir kaip link moterų at-sisėdavo Kristaus apaštalai ir pats Kristus, kurio mokslą skelbia dabartinė mūsų dvasiškija. Ypač patartina ja perskaityti moterims. Kaina 20c.

GIUVENSTUOSE. Parašė K. Ja-siukaitis. Tai yra labai smagi apyskaitė, kuri atvaizdi-na liūdną likimą Lietuvos tarnaitės. Vos pražydušios pradedanti protauti, turi žlug-ti gyvenimo purvyne. Kas myli skaityti gražias apys-kaites, lai perskaito ir šią knygėlę. Kaina tik 10c.

LAUDJES DAINOS. Tai yra rimdis gražiausių lietuvių-kų dainelių ir deklamacijų. Kas nori išmokyti deklamuoti gražias eilutes bei išmo-kinti savo vaikutes, lai įgy-ja šią knygėlę. Jeigu yra ge-riausias eilės Jovaro, Vaicai-čio, Kudirkos ir kitų žymes-nių poetų. Kaina tik 10c.

GYVAS GRABE. Parašė Senas Vincas. Tai vienas iš geriaus-iausių nussekusių Seno Vinco Vaidelio. Medžiaga imta iš Skotijos lietuvių gyvenimo. Kiekvienas, perskaitys šią knygėlę, pamatys, kokioj tam-sybėj, kokioj gilioj nežinėj gyvena mūsų broliai. Juo-ko šioje knygėlėje iki ausų. Kas nori valandą laiko smagi-ai praleisti, lai užsisako ją. Kaina tik 10c.

ŽENYRA IR ŽMOKIAUS GYVE-NIMO SIERINIS. Parašė Bara-bošius. Kiekvienas vaikinas bei mergina, kurie mano tverti šeimyniską gyvenimą, turi būtinai perskaityti šią knyg-ėlę. Tai pats kiekvienas žmogus, kuris nori vesti tikslingą gy-venimą, šioje knygėlėje gali rasti daug pamokinių.

LEKCIJOS APIE ATSKIRIMO ŽENKLUS. Parašė A. Montvil-das. Tai yra parankiausias vadovėlis išmokimui teisi-ngai statyti ženklius rašte. Daug lietuvių moka rašyti, bet labai mažai yra tokių, kurie moka teisingai vartoti atskirimo ženklius savo rašte. O nemokėjimas vartoti atski-rimo ženklių, padaro raštą be vertės, beveik nesuprantamą kitam žmogui. Ypač šią kny-gelę patartina įvėti kiekvie-nam laikraščio koresponden-tui. Kaina tik 10c.

MOKSLAS RANKINYSTĖS arba kaip parūpinti žmogaus atei-tį ir praeti pagal delno ruožus. Kas tuomi mokslu interesuojasi, lai perskaito šią knygėlę. Kaina 10c.

IS DVASISKŲ TEVELIŲ GYVE-NIMO. Kaina 25c.

SEIMYNOS ISTORIJA. Kaina 10c.

STEPONAIČIO RASTAI. Kaina \$1.00, parsiduoda už 75c.

PRASAKALIMAI IR PRASI-KALTĖLIAI. Kaina 10c.

SOCIALDEMOKRATŲ MOKS-LO PAMATAI. Kaina 20c.

PASAULIŲ RATAS. Kaina 25c.

DARBAS. Kaina 75c.

MELBES KARTLIGE. Kaina 20c.

AUDEJAI. Kaina 50c.

KERŠTINGA MELI. Kaina 10c.

K. LIUTKUS

131 Grand St., BROOKLYN, N. Y. (Arti Berry St.)

Telefonas 885, Greenpoint

GERIAUSIA UŽEIGOS VIETA PAS A. SHRUPSKI

Pas mane galite gauti ska-niausio alaus, puikios degtinės ir skanus vyno. Patarnavi-mas kuogeriausias. Atsilanky-kit, o perstikrinait.

61 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y.

"Laisvės" advokatas Morris HILLQUITH

30 Church St. New York City.

Ofisas atydamas nuo 10 iki 5 val. vakaro.

Ar skaitai "Rankpelnį"?

Jeigu ne, tai tuojaus išsirašyk. "Rankpelnis" yra darbininkų laikra-scia, leidžiamas Lietuvių Socialistų Sąjungos Didžiojo Britanijos. "Rankpelnis" tei naujingi straip-ainiai, apysakos, eilės, žinios iš viso pasaulio ir kitur.

Išsirašydamas "Rankpelnį" Tu, Skaitytojau, atsikel do naujingo dar-bui, turėsi smagų laikraštį ir pareisi darbininkų reikalus.

"Rankpelnis" eina kas dvi savaiti.

"Rankpelnis" penerumera pigi; metai 1 doleris, pusmetį 50 centų. Pažiūrėjimui sludnime vieną nume-rį dykai.

"RANKPELNIŠ", 76 MAIN STR., BELSHILL, SCOTLAND.

ŠAKROVA KNYGŲ.

Knygas galima gauti lietuviškoje, lenkiškoje ir rusiškoje kalbose, taipgi tikrų lietuviškų trojankų, britvų, laik-rodių, lepicigėlių, žiedų, branzalių ir t.t.

Reikalingi agentai ir išpardavinėto-jai po visus miestus. Reikalaujant ka-talogo ar atskanyno, reikia pasiųsti už 2 c. pašto ženklą.

F. MILAŠAUSKIS, 25—2nd St., So. Boston, Mass.

KOSTUMIERIŠKAS KRIAUCIUS

GERBIAMAS TAMISTA:

Šiuomi turime už garb-ums pranešti, jog jau lai-kas užsisakyti rudeniūnus ir žieminius siūtus, over-kotus ir kitus drabužius.

Mūs drabužiai yra pa-siūti geriausių kriaucių ir kiekvienam puikiai tinka.

Materija, iš kurios stu-vame drabužius, yra iš tik-ry vilnu vėlekių spalvų: Worsted, Flininės, Ak-meninės ir Pilkos, pamar-gintos mėlynai ir rudai. Pas mus galite išsirinkti materija, kokią tik norite, nuo paprasčiausios juodos iki naujausių spalvų. Mes neturime jokių pėnykčių materijų, bet visas naujaus-ias šiu metų.

Mūsų puikiai atliktas darbas išplatino mums biznį. Geriausi mūs pa-carsinimai, tai užganėdinti kostumeriai.

Stengkitės užsisakyti iš anksto, jeigu norite aptu-rėti ant laiko puikiausius drabužius.

Tardami širdingai aciu už išų praedį atsilankymų mes tikimės, jog ir dabar mus neužmiršite.

Su didžiausiu paguodone SCHNEIDER BROS.

285 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tarp Roebing ir Haveme yer Sts. P. S. Nepamirškite šio numero. Mės nieko bendro neturime su kitais storais.

Ar nori nusipirkti gerus čėverykus?

Jeigu taip, tai visuomet eik į J. MARTINAICIO Čėverykų Krautuve, kur galėsi pasirinkti pagal savo norą.

JUOZ. MARTINAITIS

109 Grand St., Brooklyn, N. Y.

UŽEIGOS NAMAS arba HOTELIS

Turi 38 kambarius, puik-iausiai įrengtus pagal nau-jausią madą.

Parduodam laivakortes. Siunčiam pinigų ir visas dalis svieto.

Turinti kokius nors reika-lus kreipkitės į mūsų ofisą, o rasite teisingą patarnavi-mą visame kame.

Laivas "Kursk" išeina 14 d. October, 2 val. po pietų.

GEO. J. BARTASZIUS ir J. P. WASILIAUCKAS

498 Washington St., 261 W. Broadway
NEW YORK CITY, N. Y. SOUTH BOSTON, MASS
820 Bank Street, Waterbury, Conn.

Sergantieji Lietuviai

AR JAU NETEKOTE KANT-RYBES JUSŲ LIGOJ?

diena po diena, savaitė po savaitė, mėnėsis po mėnėsiu, metas po metu gydu sergan-čius lietuvių. Pažiūrėkite kiek sergančių jau išgydėjų, kiek sergantieji pagelbėjau ju lig-mėtinėje įkrijoje ligoje. Kada jums gyvenimas įkrijo nuo mėginimo visokių taip vadin-a-mų liekarytų, jaučiatės, jog kas kartas jums eiti arčiau — tada vienatinė pagelba yra be užvilimo kreipitis prie sėm, garsaus specialisto

D-ro Leon. Landes

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant galėti gyvastį ir išaiškis jums liga. Gyduu jau per 20 metų kuop-sėmingiausiai visokias ligas, kaipo: Netekimą spēkos, užnuo-dijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies, plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir t. t.

Dėl tytiškų ir inkstų ligų tu-rin didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kuriuos matau jusi vidurinius organus. Ne kiekvienas gydy-tojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangūs. Chemikai ir mikroskopikai ištiru kraują ir alapumą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus atekite pas garsų

D-RA L. LANDES

140 E. 22nd St., New York, N.Y. tarpe 3rd ir Lexington Avenue. Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakarė; nedėdieniais nuo 10 ryto iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingėdių kny-gelę dovana!

Skaitykite ir platinkite "Laisvę" Tik \$2.00 metams.

Geriausią Lietuvišką PIRTIS

152 Perry Avenue Maspeth, L. I. N. Y. karspas Clermont St.

Geriausią Lietuvišką BATHS

Mandagiausia patarnauja kožnam.

Atdara kožną dieną. Moterims: Panedėlis nuo 1 iki 12 val, nakties ir Seredomis, nuo 5 iki 12 val, nakties.

A. B. BRONSTEIN 26 Siegel St., Brooklyn, N. Y.

Spaudos darytojai

(Pabaiga).

Na, ir kas iš to išejo? Didžiama draugijos narių tokiu darbu pasipiktino ir, kaip girdėti, visą tą darbą žada mesti į šalį ir duoti spausdint iš naujo. Reiškia, ta draugija pasigailėjo kelių dolerių viršaus, kad padavus į gerą spaustuve, kur jos darbas išvykio būtų atliktas sąžiningai, tai dabar, vietonų kelių dolerių, prisiėmę pridėti net keli desėtkai, neskaitydami sąnarių darbo ir žygių, kuriuos ji turės pamesti. Tai vienas iš daugelio faktų, kurį aš čia nurodžiau! Bet ar mažai tarp mūsų yra panašių atsitikimų? Kartais, tenka net laikraščiuose rasti patalpinti į juokų skyrius taip atspaudintų plakatų, kad skaitant, prisieina rausti iš gėdos, kad mes, vieton gerbė ir branginti savo spaudą, pamėnė ją po kojų ir tiesiog išstatom ant pajukimo.

Suprantama, kaltinti draugijas už tai irgi negalima, nes rečiau kurioj iš pašelpinių draugijų rasime bent vieną žmogų, kuris būtų nors paviršutiniškai apsi pažinęs su spaudos taisyklėmis; suprantama, kaip tokiu, daugiausia vaduojasi tuom: "Na, duokime plakatus ar konstitucijas spausdinti į Jurgio spaustuve, jis padarys pigiau, negu "Laisvė", "Keleivio" ar kito kokio laikraščio spaustuve, o jei biskis ir netain gerai padarys, tai lyg ka kenks? Ee, ką čia žiūrėti, kad ir negardu, bet pigu". Tokios tai nuomonės prisilaiko ta dalis visuomenės, kuri nesupranta ar nenori suprasti, kokią svarbią rolę lošia spauda žmonijos tarpe; jiems rodo, kad jei "Jurgis" pajieję nusipirkti presą ir užsidėti spaustuve, tai ir darba gali atlikti nebologiau už kitus, bet kuomet "Jurgis" jiems atlieka darba taip puikiai, kaip kad atliko augščiau minėtas spausdintuvinkas, ir kuomet pamato, kad jie liko skaudžiai apviltai, tuomet ir patis pradeda bjaurėtis savo darbu, ir, kartais, net nesigali panešti milžiniškas lėšas, kad tą viską atitaisius.

Iš to viso, kas buvo augščiau pasakyta, mes matom, kad tos mažosios spaustuves neatsako savo tikslui ir, kaip tokioms, neturėtų būti palaikomos. Mes turime visuose Suvenyčių Valstijų kraštuose užtenkamai laikraštinių spaustuvių, duokime visokių spaudos darbus joms atlikti, nes tenais randasi žmonės, kurie gerai supranta savo amata ir pas juos neįvyks tokių klaidų, kokios įvyko pas aną "garsų" spausdintuvinką. Žinoma, aš čia nesakau, kad būtinai remti vieną kokią nors spaustuve, kadangi šandien pas mus tas negalima, nes šandien žmonija pasidalinusi į tam tikras sruves, ir kas vienai sruvei išrodo gerą, tas kitai sruvei išrodo blogą. Taigi, ir su spaudos darbais galima kreipties kam kur patinka; bet visados reikia žiūrėti, kad darbas būtų atliekamas sąžiningai ir kad paskiaus neturėtų akis kaitinti prieš visuomenę.

M. J. Iškauskas.

Jersey City, N. J.

KONSTITUCIJA

Laisvos Progresyviškos Draugijos

Lietuvių Keturvių Pašelpo

Draugija

Lithuanian Travelers Aid Association

Uždėtis 3 Centų, 1912 m.

BROOKLYN, N. Y.

(Korporuota).

(Tas).

4. Ant draugijos reikalų už knygu-

tas, už ženklinius ir kitokius n. pa-

prastus mokėjimus, išskiriant tik už

mirusius, moka visi draugijos nariai

vienodai.

Pasara.—Nariai ir narės L. K. P.

D., kurie gyvena toliau nuo vietos, ku-

rioje laikoma susirinkimai vietinės

kuopos, prie kurios jie prieguli, iš ko-

Reumatiškoji Skausmai

yra tai lyrii ligi. Jeigu
jis vargina panašūs skaus-
mai, vartokiteSevera's
Gothard Oil

(Severos
Gothardskas
Aliejus.)

o apturėsite greitą palengvinimą. Jįgi nurodomo nuo
neuralgiškų skausmų, mėslingų traukinių, nikstė-
jimų ir nuo užsigavimo. Jo veikmė yra geriausia išskir-
ta viršuje patalpina laisvę, kuri neseniai apturėjome.
Nuo drėglio ir skaudėjimų vartokite Severos Gothard-
ską Aliejų. Kaštuoja 25 ir 50 centus.

ANKAMIS IR SUAGUSIEMS
SEVERA'S TAB-LAX
(Severos Tab-Lax.)
Cukrinis vidurių sultuosuo-
tojas.
Kaštuoja 10 ir 25 centus.

GERAS MUILAS
SEVERA'S Medicated Skin Soap
(Severos Gydanis, Odmis Muilas).
Puiklausias maudyti.
Kaštuoja 25 centus.

Apiekoje reikalaukite Severos Gethardu ir nemkite jokių užvalatų. Jeigu
apiekos negalite išpildyti juo reikalaujamo, tai parsiunskite tiesiog nuo

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

mėnesius, už 6 mėnesius arba už visus

metus, bet visuomet iškalno.

SKYRIUS IX.

Pašelpa Ligoje.

1. Apsirgus šios draugijos nariui,

išbuvusiam draugijoje pilnai 6 mė-

nesius nuo dienos priėmimo prisiegos ir

pilnai išmokėjusiam, išmokėta pašel-

pos pagal skyrių VII arba VIII už

kiekvieną savaitę per 6 mėnesius arba

per 26 savaites.

2. Jeigu narys sirgtų mažiau, kaip

7 dienas, negali gauti jokios pašelos.

3. Jeigu narys sirgtų ilgiau, kaip

savaitę, tai už pirmą savaitę gauna

pusę pašelos, o už antrą ir t. t. gauna

pilną pašelpą pagal jo laipsniško ap-

draudimo skyrių.

4. Jeigu narys sirgtų daugiau, kaip

6 mėnesius, tai po 6 mėnesių gauna pa-

šelpą po pusę tiek, kiek gavo prieš

6 mėnesius ant savaitės, tai yra per

antrą pusmetį.

5. Jeigu narys sirgtų daugiau, kaip

12 mėnesių ir būtų vargingame padė-

jime tada bus duodama pašelpa

pagal specialią dr. jos nutarimą.

6. Išmokant ligoniams pašelpą, turi

būti palikta mėnesinė ir posmertinė

mokėstis.

7. Pašelpa bus išmokama du kartu

ant mėnesio, tai yra ant mėnesinio ir

komitetui susirinkimui.

8. Narys, išsirus šėsis, dykila ar

ba ir daugiau mėnesių, norėdamas at-

simalduoti sveiku, turi pristatyti pa-

silymą nuo draugijos specialios

gydytojo, nes kitaip, susirgus nariui

po atsimaldavimui, jis negautų pilnos

arba ir visai pašelos.

9. Susižeidus nariui arba atsitikus

kita kokiai nelaimėi, turi tiesą gauti

pašelpą, bet jeigu išsivys negalėti

dirbti, negali gauti pašelos be visu-

tinio draugijos nutarimo.

10. Narys, gavęs ligą nuo nemora-

liško gyvenimo—paleistuvystės, neturi

jokios tiesos gavime pašelos. Taipgi

pasitaikius narei merginai arba

našlei sirgti palagu, negauna jokios

pašelos.

11. Nariai, kurie tarnautų kariu-

menėje bei policijoje ir kovoje taptų

užeistais, tada negauna jokios pa-

šelos.

SKYRIUS X.

Išmokėjimas Pašelos.

1. Susirgus nariui, išbuvusiam

draugijoje pilnai 6 mėnesius, bus iš-

mokama pašelpa tik tada, jeigu jis bus

užimokėjęs visus reikalingus mokes-

tus ir išpildys visus įstatymus L. K.

P. D. konstitucijos.

2. Apsirgęs narys, norintis gauti

pašelpą, turi tuojaus duoti žinią pro-

toko ly sekretoriui. Jeigu žinia bus

duota laiku, tai sekretorius, žinodamas

ant patavos antspaudos, skaitys

dieną apsigimo, kurioje buvo išsiųs-

tas laiškas.

3. Paliūdyjimas (Sick Certificate)

bus priimtas, jeigu bus daktaro pa-

rašyta, kokia liga narys serga, nes ki-

taip negal būti šmokėta pašelpa.

4. Jeigu ligonis gali vaikščioti, tai

gydytojas, už pažymėti išėjimo va-

landas, ant blanko, kuri randasi pas

kiekvieną ligonį. Tik tai tase valando-

se ligonis nerandamas namuose yra

šmokas nuo bausmės.

5. Ligonis, norintis gauti pašelpą,

turi nešėti blanką, ant kurios turi bū-

ti parašyta, kas per ligą ir paženklin-

ta gydytojo ligos užvardijimas. Taipgi

turi būti atnešta mėnesinių mokes-

čių knyguė, nes nepadarius to gali

būti nešmokėta pašelpa.

6. Jeigu gydytojas matys, jog ligonį

reikia paduoti į ligonbutį, tada drau-

gija turi tiesą ligonį paduoti, o lėšas

paleidžia dr. ja iš pašelos.

7. Ligonis pats pasidavęs į ligonbu-

tį, turi tuojaus pranešti protokolų sek-

retoriui, kuria dieną apsigro ir į koki

ligonbutį liko nugabentas.

8. Po sugrįžimui iš ligonbučio turi

tuojaus duoti žinią savo kuopos sek-

retoriui ne vėliaus trijų dienų, turi

pristatyti iš ligonbučio paliūdyjimą, ko-

kia liga sirgo ir kaip ilgai.

Pasara.—Narys, ušimaldavęs ser-

ganciu, neturi tiesos išeit iš namų be

gydytojo daleidimo, kas turi būt para-

rašyta ant blanko (Sick Certificate) ir

nevaikšioti po neįrengtinas vietas.

Neprisilaikantis to, gali papūpti po

bausme arba netekti tiesos gavime

pašelos.

SKYRIUS XI.

1. Mirus nariui, išbuvusiam draugi-

joje pilnai 6 mėnesius po priėmimui

prisiegos ir pilnai užimokėjusiam,

draugija išmoka posmertinę apdrau-

tos tauri jo laipsnišką apdraudimo sky-

rių šiaip:

NAUJI ČEVERYKAI

Taisau čeverykus, pada-

rau pigiai ir gerai. Broliai

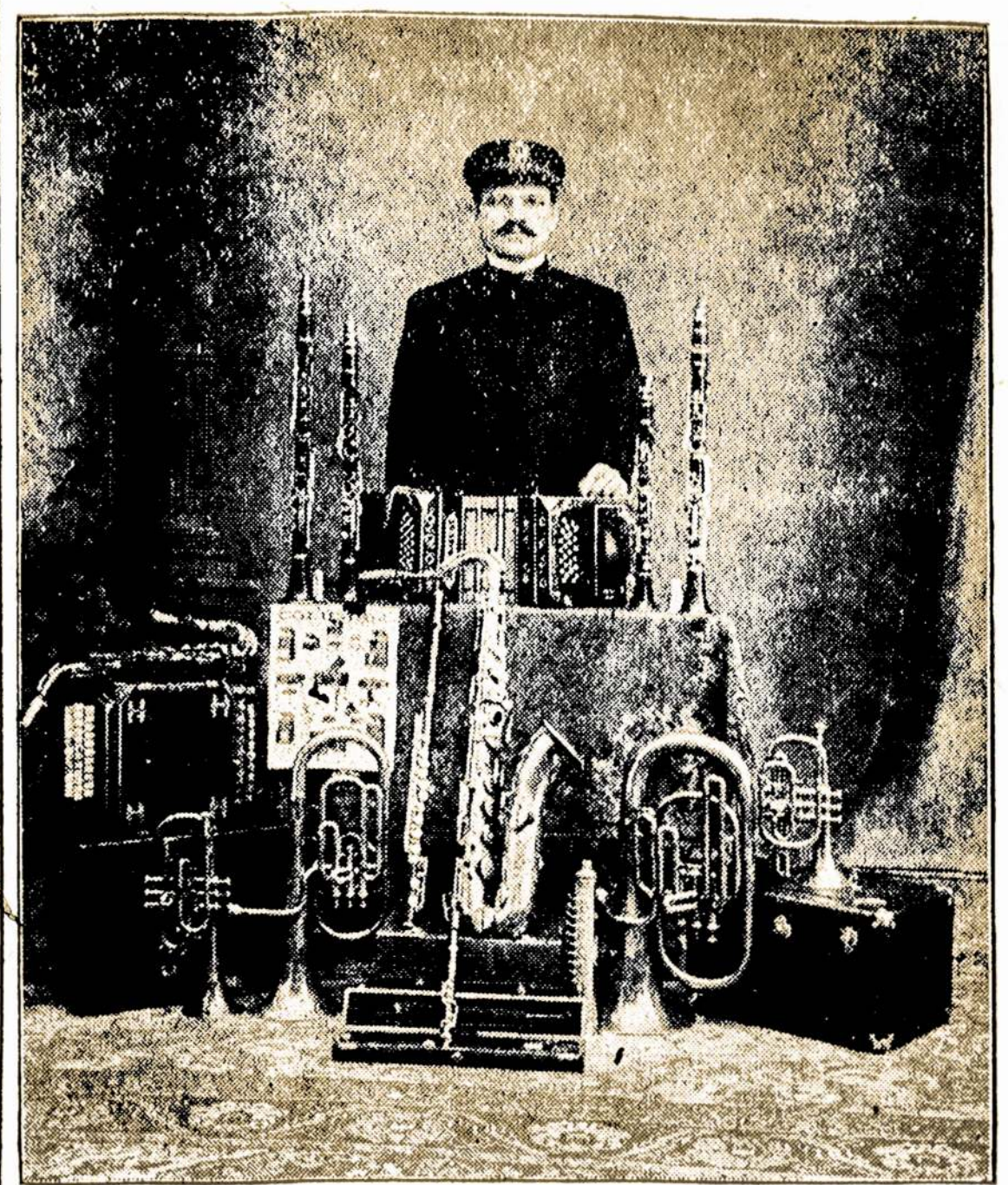
ir sesės, atneškit pas mane

taisyt, o apturėsit iš senų

naujus.

K. SINKEVIČIUS

52 Green Street, Waterbury, Conn.

MUZIKALISKŲ INSTRUMENTŲ IR AUKSORIŠKŲ
DAIKTŲ KRAUTUVĖ.

5.000 Katalogų Dykai. Reikalaujanti katalogo pri-
katalogu tuojaus gausis. Turime lietuviškų rekordų su visokiomis dainomis.
J. GIRDAS, 103 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Užsirašykite

Pirmą Lietuvų Dienraštį

"NAUJIENOS"

Kuris jau eina nuo 5 Rugsėjo kasdien.

"NAUJIENOS" praneša naujaujas ir teisingias
šias žinias iš karės lauko ir abejaus iš viso
pasaulio — kasdien.

"NAUJIENOS" yra darbininkų laikraštis ir jos
vedamos darbininkų dvasioje.

"NAUJIENOS" talpina darbininkams naudingus
straipsnius ir žinias.

"NAUJIENOS" leidžiamos daugybės darbininkų
žmonių apšvietimui ir jų gerovei, o nepavienos
ypatos ir darymai pašalinio biznio.

Prenumeratos kainos:
Chicagoje — per išnešiotojus 12 c. savaitėje.
Pačiu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00; pusei
metų \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00;
pusei metų \$3.00; dviem mėn. \$1.00. Europoje
ir Kanadoje met. \$7.00. Pavienių num. kaina 2c.

Išpildyk šią blanką ir pristyk kartu su pinigais.

"NAUJIENOS" 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Šiuomi pristatys \$ — už "NAUJIENAS"
metus ir mieldži jas siųsti šiuo adresu:

L. 10

Pranešimas MAX KOBRE
Banko dėjikams.

Siuomi pranešame visiems Max Kobre banko dėji-
kams, kad jų pasirašymas ant išstatytų išlygų išmokėji-
me jiems pinigų nieko bendro neturi su pradetu proku-
ratoro apkaltinimu ant Max Kobre.

Išmokėjimas nebus pradėtas patol, pakol didžiama
dėjikų nepasirašys.

Nemažiau turės būti išrinkta ant naujai atidaromo
banko dviejų direktorių iš dėjikų tarpo.

Dėjikai Bronsvilles skyrius ir Brooklyno ant
Grand st., gali ateiti 41 Canal st., New York ir pasira-
šyti ant išstatytų banko išlygų apie išmokėjimą idetu
pinigų.

New Yorko Valstijos Bankų Departamentas.

TEATRAS ir ŠOKIAI

Rengia L. S. S. 60 kuopa

Subatoje, 21 Lapkričio-Nov. 1914

LIETUVIŲ LABDARYSTĖS SVETAINĖJ

Kampas E ir Silver St., So. Boston, Mass.

Prasidės 7:30 val. vakare.

Bus sulošta dviejų aktų drama

"Išgama"

Po teatru koncertas ir šokiai su skrajojancia
krasa. Vakaras bus labai įvairus ir atsilankiu-
siej bus pilnai užganėdinti.

Ižanga vyrams 35c., Moterims 25c.

Sirdingai kviečia Rengėjų KOMITETAS.

Biznieriail Jei u norit atėinantiems metams už-

sisakyt. gerą kolendorių, tad kreipkitės į

"Laisvės" spaustuve.

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTA!

Gyvenimo džiangesmai ir linksmybės,
laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!

Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvuoja
Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APIEKA

PROVIZORIAUS VINCŲ J. DAUNOROS

kurios tikslu yra apsaugoti savo vietačius nuo visokių
apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir
pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno sil-

LIETUVIŠKA APIEKA savo ilgy metų pritarimu
įtardo daugybę specialia gyduolia, sutalytių iš svei-
ziusių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai psek-
mingai gydančių įvairias ligas. Tarp kitų aptiekos san-
delyje sukrautos ir gaminamos sekancios gyduolės:

Kraujo Valytojas..... \$1.00 Nuo galvos skaudėjimo..... 10c. ir 25c.
Gyvanis, Rabanus..... 25c. Nuo kojų nuo padų..... 10c. ir 25c.
Nervų Stimuliuojas..... 50c. ir 1.00 Nuo dantų gelimo..... 10c.
Vandens Valytojas..... 50c. ir 1.00 Nuo peršalimo..... 25c.
Kraujo Stimuliuojas..... 25c. ir 50c. Plaukus stiprinantis..... 25c. ir 50c.
Nuo kosulio..... 25c. ir 50c. Imunetas arba Expelleris..... 25c.
Nuo greičio skaudėjimo..... 25c. Nuo plaukų žilimo..... 10c. ir 1.00.
Skilvintų protos..... 10c. ir 1.00 Nuo kraujavimo..... 50c. ir 1.00.
Papulus del gerklės..... 25c. Nuo dusulio hegu..... 25c.
Blakčių naikintojas..... 10c. Nuo kermėlių..... 25c.
Del svaymo splterio..... 25c. Nuo kermėlių..... 25c.
Anatamas plovimas..... 25c. Anusitiska mušis..... 25c.
Nuo kojų prakaitavimo..... 25c. Nuo viduriavimo..... 25c.
Gydanti mušis..... 25c. Ektoria del vaiku..... 10c. ir 25c.
Antiseptiskas mušis..... 25c. Protos del dantų..... 25c.
Gumbo lašai..... 50c. ir 1.00 Karpi naikintojas..... 25c.

Specialistika Tikrai Lietuviška Trajanka Arba Trejos Trejybės 25c.

Taippat iš Lietuvos pargabent visokius lietuviškus gydančius foles, kankia ir t. t., kokios

tik yra žinomos ir žinomų vartojamos.

Reikalaukite prisuntimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais

Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame

tikrai sąžiningus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jauk jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba

atsilankydami i Lietuvos Apieka.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius,

229 Bedford Avenue Kampas North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

Nusipirk šias knygas:

GYVENIMO BANGA. Puikiai aprašo kovą tarp darbininkų ir kapitalis-

tų, streikus, muštynes ir t. t. 48 puslapiai. Kaina 15c.

PASLAPTIS. Talpina savyje daugybę monologų, dialogų, komedijų

"Vidinį Kleboniją" ir gražius deklamacijas. Knygėlė labai pa-

ranki įsidėti į kišeniu. 44 puslapiai. Kaina 15c.

REVOLIUCIJOS ATBALSIAI. Puikūs skaitymai apie revoliuciją Lie-

tuvijoje. Paveikslai nardo, kaip revoliucionieriai išvargia kalli-

nius. 48 puslapiai. Kaina 15c.

Kas nusipirkt šias visas tris knygeles, tas turės daug gražių skaitymų,

o kaštus tik 45 centais.

Reikalaukite "Laisvės" ir kitose redakcijose.

ATSISAUKIMAS I VISUS SERGANCIOUS

PROF. DR. OWEN, garsingas specialistas

šaukia visus, kurie neaplaikę pagelbos iš ki-

ty daktarų, taipogi ir tų, kurie jau neturi

viltį išsigydyt, atsisaukit pas jį, klausiant

rodos ir pagelbos.

PROF. DR. OWEN per 34 metus buvo di-

džiūsiuose ligonbučiuose pasaulio ir išgy-

dė tūkstančius nuo tokios pat ligos, kaip ir

JOSU, užtai nėra skirtumo, kaip seniai ir

kokia liga sergate, PROF. DR. OWEN jeigu

apsiima JUS gydyt, tai galite būti pertik-

rinti, kad sugrąžins jums sveikatą. PROF.

DR. OWEN šaukia jus atsisaukt pas jį lai-

ku arba ypatingai, o tikrai sugrąžins jums

sveikatą.

Rašykite lietuviškai ant šio antrašo:

Prof. OWEN, M. D., 221 E. 17th St. Dept. 26

NEW YORK, N. Y.

OFFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 ryto iki 5 val. vakaro.

Utarinkais ir Pėntnyčiomis nuo 7 iki 8 val. vakaro. Nedėliomis

nuo 10 iki 1 val. no

(Tęsa nuo 1-mo pusl.)

Bus įnešta rezoliucija, kad tame mieste, kur po kareiki atsiubus taikos konferencija, įvyktų sykiu ir viso pasaulio darbininkų suvažiavimas. Panašios rezoliucijos autorium yra patsai S. Gompers ir todėl manoma, kad ji praeis.

Konvencijoj vėl iškilo kriaučių reikalai, bet senoji Rickerto frakcija vėl laimėjo. Buvo norėta išrinkti komisiją iš penkių ypatų peržiūrėti ginčams, betgi balsų dauguma panašios komisijos reikalingumą atmetė.

Konvencijoj kilo agitacija, kad unijos steigėsi savo bankas.

Įnešta rezoliucija, kad Colorado mainos pereitų į valstybės rankas.

Puikią prakalbą pasakė suvažiavimui senelė Jones, kurią vadina "mainierių angelu". Ji kalbėjo apie W. Virginiją ir Colorado mainierių vargus.

Tarpe unijistų.

United Garment Workers (naujoji sriovė) žada šią žiemą smarkiai darbuotis, kad gautų daugiau naujų narių. Manoma pritraukti prie organizacijos visus tuos, kurie ligi šiol stovėjo nuošaliai nuo organizacijos.

Generališkas sekretorius J. Schlossberg gavo veik nuo visu New Yorko lokalių prižadėjimą remti naują uniją.

VIETINĖS ŽINIOS.

Sugrįžimas Bouck White.

Pereitą pėtnyčių Carnegie Hall atsiubuo milžiniškas mitingas iš prieštasties sugrįžimo iš kalėjimo kunigo Bouck White, įkurio socijaliskos revoliucijos bažnyčios. Publikos buvo baisybės. Kalbėjo Feldman, M. London ir Bouck White. Buvo giedamos socijalistiškai bažnytinės giesmės.

Bouck White menkai kalba, bet publika jį labai karštai priėmė.

Ekspliozija.

Pereitos pėtnyčios vakare, Brooklyne, Beckerio Chemical Comp. po N. 107 United st. įvyko baisiausia ekspliozija. Vienas darbininkas tuoj žuvo, 4 taip smarkiai sužeisti, kad abejojama ar pasveiks ir 19 sužeista lengviau.

Lietuviškų pavardžių ne užtėmyjom.

15 d. lapkričio Tautiškame Name atsiubuo Didžiojo New Yorko Draugijų Sąjungos konferencija. Konferencijos vyriausiuoju uždaviniu buvo apkalbėti, kaip geriausia sutvarkyti aukų rinkimą New Yorke ir apie linke. Konferencijoj dalyvavo 87 delegatų, atstovaujanti 36 organizacijas. Konferencija vienbalsiai pripažino Antrojo Visuotinio Amerikos Lietuvių Seimo nutarimus ir išrinko vietinį aukų rinkimui komitetą. Į komitetą įėjo Jukelis, Verbyla, Zaperiackas, Urbonas ir Jurevičius. Kasierium išrinktas Martinaitis.

Lietuvių Apšvietos draugija per savo susirinkimą 11 d. lapkr. paauskavo \$75.00 nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Broliai lietuviai, imkite pavyzdį iš šios mažos draugijos, kuri paskutiniui savo pinigų paskyrė nuo karės nukentėjusiems. Atsiminkite, kad mūsų tėvai, broliai ir seseris dabar randasi baisiausiame padėjime. Atsiminkite, kad darbininkai dvarų ir ūkininkų, netekę darbo, susispietę į miestus, tenai ir gi darbo nesuranda, kenčia šalti ir bada.

Draugai! gelbėkite savo brolius, patis aukaukite kiek galite ir paduokite sumanymus kiekvienoj draugijoj. Tuomi mes parodysime, kad mes mylim savo brolius ir trokštame juos gelbėti.

J. Parulis.

15 d. lapkričio (vakare)

Gimnastikos Klubo nariai turėjo savo ruimuose pasilinksminimą. Reikia pasakyti, kad Gimnastikos Klubas jaunūmenė moka pavyzdinčiai linksintis.

Iš 100 vaikų 5 nevalgę eina mokyklosna.

New Yorko East Side taip pasibaisėtinos gyvenimo sąlygos, kad iš 100 lankančių mokyklas vaikų turi badauti tikriausioje to žodžio prasmeje.

Visuomenė sujudė. Dabar nekurię labdariai savo lėšomis suteiks vaikams užkandį mokyklose veltui.

19 d. lapkričio, ketverge, 8 val. vakare, Tautiškam Name Lietuvių Apšvietos draugija rengia prakalbą su kitokiais pamarginimais.

Kviečiami kuoskaitlingiausia atsilankyti.

Komitetas.

M. Petrausko koncertas.

Ištrauka iš koncerto programos šitokia: Marė Karužiutė sudainuos arijas iš op. "La Tosca" ir iš op. "Faust". C. Purdy sudainuos "Vision" Monssorgsky, Aria Olgos iš op. "Russalka" Dargomisky ir duetą su M. Petrausku. — Grodzki. M. Zazulak — iš operos "Pagliaci" Prologa, Leoncavallo ir duetą iš op. "Zalcij Karalienė". — M. Petrausko, su pačiu kompozitorium, t. y., M. Petrausku. — Laura Karužiutė paskambins Mozarto sonatą, N. 18 ir Polonaisą Chopin'o, op. 40, N. 1. M. Petrauskas sudainuos Orioso iš op. "Pavilaci" — Leoncavallo, "La Tosca" — Puccini, "Rudens lapai" M. Petrauskas, iš "Zalcij Karalienės" duetas ir vieną kitą tautiškų dainų. "Kur josi?" "Ozių bajoras". Piano palydovai: Mabel Hammond, L. Karužiutė ir P. Ciurlionis. Šis programmas, tik dar pilnesnis, bus išbaidytas 22 lapkričio, 8 val. vakare McCaddin Hall, ant Berry ir So. 2nd St., Brooklyn, N. Y.

Pranešimas.

Visoms draugėms ir draugams Lietuvių Kelionei Palselos draugijos nariams, turui už garbę pranešti, kurie turėsiti reikala prie manes, meldžiui kreipties raštiškai ar vpatiškai šiuo adresu: 51 So. 3rd st., Brooklyn, N. Y. Centro Vice-pirmininkas A. K. Zukys. (89-91).

Netrotikite vilties! Jeigu plikas ar laukia slenkis, tūkstentai jau likos širdytais. Gydymas DYKAI!

Dr. Brundza Co., Sta. W. Blyn, N. Y.

KAMBARYS IŠSIRANDAVOJA.

Išsiranavoja geras, šviesus kambarys dėl dviejų valgių ar vieno.

J. Bučinskas.

195 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

ANT RANDOS.

Išsiranavoja geras kambarys dėl dviejų ypatų. Norintieji gero kambario atsišaukite pas

M. MISSEWICZ.

301 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

SOKIU MOKYKLA.

Wirtall's Sokių Mokykla atsidarvys Utarninko vakara, 13 Octoberio, 1914, svetainėje Orange Hall, Manchester, Conn. Vėliausios mados šokiai bus mokinami. Įžanga vyrams 25c, moterims—15c. Privatiosios lekcijos bus duodamos 1-mam Octoberio 75c už lekciją.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda pirmos klasios MESI-NYCIJA; biznis gerai išdirbtas ir su naujausios mados įtaisymais. Randasi ant visiemis gerai žinomos ir bizniavos gatvės Brooklyne. Ypatinai gera proga žinančiam lietuvišką ir lenkišką kalbą. Parsiduoda ištikrųjų už žemą kainą. Biznis varomas per 50 metų. Parsiduoda iš prieštasties senatvės savininko. Atsišaukite pas

WEBER.

340 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Teisingiausia ir geriausia lietuviška.

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežinint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduoliai gali gauti, kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalau per laiškų, o aš prisijisiu per express.

K. ŠIDLAUSKAS

Aptiekorius ir Savininkas

226 Broadway kamp. C Street

SOUTH BOSTON, MASS.

Telephone So. Boston 21014 ir 21013

Gera Proga Ligoniams

YRA SUTEIKIAMA PER

DR. J. C. BROWN

Visiems gerai žinoma daktarų-specialistų, kuris pasekmingai gydė ligonius per 35 metus, dabar UZDYKĄ PRADESI EGZAMINUOTI LIGONIUS IR DUOTI JIEMS PATARIMUS sekantiomis dienomis: Nedėliomis, Utarninkais ir Pėtnyčiomis.

DR. J. C. BROWN yra baigęs vieną iš geriausių Amerikos universitetų ir turi auksinį medalį už atsiųsėjimą moksle. Jo ofisas yra įrengtas su naujausiomis stebėklingsiomis mašinomis. X-spindulių mašina duoda didžiausią gydymojo pagalbą. Su ja yra permatomas visas žmogaus kūnas, užtai ir lengva atrasti, kur yra įsisėdus liga. Neturint gi tos mašinos, su paprastomis akimis nieko negalima sužinoti, kas deliasi viduriuose, o tas labai apskundina ir prailgina gydymą.

DR. BROWN PASEKMINGAI IŠGYDO VISOKIAS UŽSISĖJUSIAS IR NERVISKAS

Ligas Pilvo, Plaučių, Širdies, Inkstų, Kepenų, Puslės, Ausų, Nosies ir Gerklės, Moterų Ligas ir nusišvėrimus gydome be operacijos.

ODOS LIGAS, KRAUJO SUGEDIMUS, REUMATIZMĄ, GELĄ IR KITAS LIGAS, kurios per daug vietos užimtų čia išdėstyti, gyda su geriausiomis pasekmėmis.

Aš nedarau ligų tyrinėjimų, kad surasti, kokia liga jūs sergate, bet tuojau ją permatau, kaip veidrodyje, nes man pagelbsti ligų metų mano praktika ir stebėklingsios mašinos.

Nesiduokite dreve herikalingsai pliaustyti, bet stebėkite pas mane, o apturėsite patarimą, ar jūs liga galima išgydyti su vaistais, ar ne. Aš išgydžiau daugelį ligonių su vaistais, be jokiu operacijų. Tuos ligonius kiti daktarai buvo jau atsisakę gydyti su vaistais ir sakė, kad būtinai yra reikalinga operacija ir kad delias eiti į ligonbutį, kur galima tikėtis pagelbos.

ATMINKITE, JŲ AŠ IŠGYDAU SUNKIAUSIAS LIGAS SU VAISTAIS.

Mano vaistai yra geriausi ir išgydo ant visados. Aš negydau per laiškų, nes to negalima atlikti, todėl neleidkite dykai laiko rašinėdami man laiškus. Pirmiausia reikia ligonį gerai išsagežinuoti, tada tik galima pradėti gydyti. Dar sykiu primenu jums, kad aš egzaminuoju ir duodu patarimus ligoniams DYKAI Nedėliomis, Utarninkais ir Pėtnyčiomis.

DR. J. C. BROWN

50 W. 36-th St., arti 6-th Ave., New York, N. Y.

OFFISO VALANDOS:

Nuo 9 val. ryto iki 12 val. pietų.

Nuo 1 val. po pietų iki 8 val. vakaro.

NEDĖLIOMIS:

Nuo 9 val. ryto iki 3 val. po piet.

KAMBARYS IŠSIRANDAVOJA.

Geras, šviesus kambarys su šiluma dėl dviejų valgių išsiranavoja.

Atsišaukite m adresu:

J. Norbutaitis.

309 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

(86-38)

NEPRALEISKIT PROGOS!

Parsiduoda BUCERNĖ ir GROCER-NĖ, lietuvių, lenkų ir austrų kiti apgyventoj vietoj, ant kampo Main St., netoli lietuviškos bažnyčios. Biznis nemažas ir gerai išdirbtas, turui kelis šimtus kostumerių. Parsiduoda dėl to, kad neturiu sveikatos. Adresas:

CH. WOLTER.

OGLESBY, ILL.

(86-89)

PARSIDUODA SALIŲNAS IR SOKIAMS SALĖ.

Parsiduoda salionas iš šokiams salė. Jau 20 metų kaip įsteigta. Galima daryti geras biznis. Parsiduoda labai pigiai. Norinti pirkti, atsišaukite kuogreiciuosi.

K. Bentkowski.

66 No. 7th St., Brooklyn, N. Y.

(87-91)

Mokykla Anglų Kalbos

Yra tai vienatinė mokykla, kuri duoda piln utikrinimą mokom angliskos kalbos, labai trumpame laike.

DIEVINĖ IR AKARINĖ MOKYKLA

Gyvenandis kitose miestuose, mokymams per laiškų pagal naująją metodą. Platesnių žinių rasykite pas:

WAITCHES BROS.

1741 W. 47th St., Chicago, Ill.

KONCERTINIS

TOURNEE

Mikė Petrauskas, pradėjęs iš 15 d. lapkričio, pasirengė duoti eilę koncertų. Kas pagelbautų koncerto, tegu susižino su

M. PETRAUSKU

5 Thomas Park, So. Boston, Mass.

LIETUVISKA

APTIEKA

Žemiau paminėtas gyduoles galima apturėti per paktą:

Nuo Rematizmo.....\$1.00

Kraujo Valytis.....\$1.00

Vidurių Reguliatorius.....50c

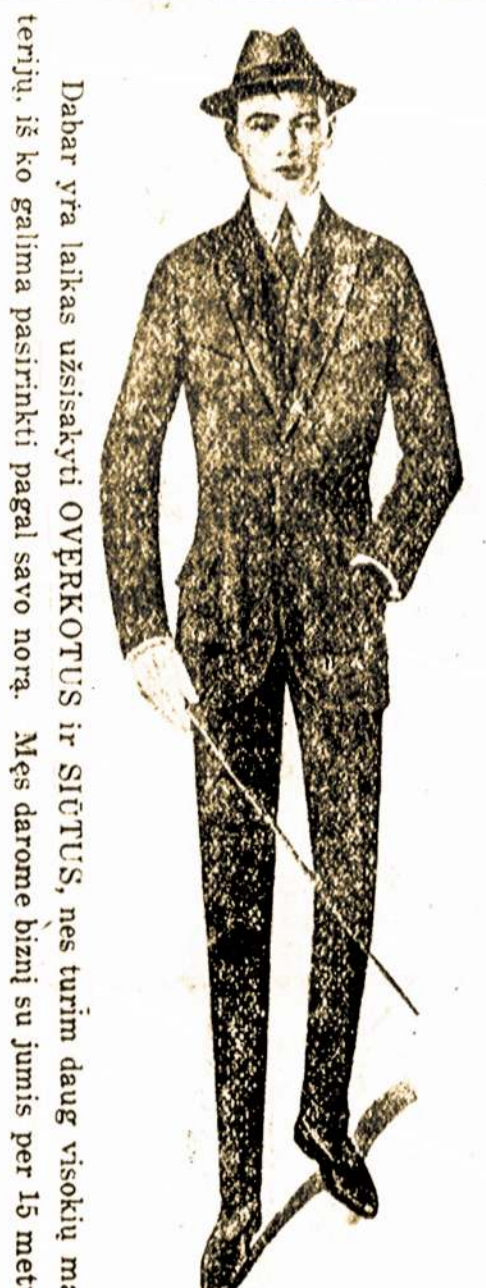
Trojanika.....25c, 50c ir \$1.00

Ir visokias kitokias gyduoles nuo visokių ligų, kurios čia dar nepamėnos galinga gauti per paktą.

P. A. URBANAVICIUS

151 Metropolitan Avenue

Brooklyn, N. Y.

JOSEPH SCHNEIDER,

236 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Tel. Greenpoint 2017.

DR. F. MATULAITIS

Priima ligonius

vakare tarp 7 ir 9 valandos

(išėjus panedėli ir sėdėd)

po No. 229 Bedford Ave.,

Brooklyn, N. Y.

KADA TU GIMEI?

Prisisk savo adresą ir kokiam mėnesiui tu gimai ir 10c. dėl pristatymo, o gausi knygelę, kuri pasakys tavo visą gyvenimą, kolis tavo talentas, kuom ir laiki tui užsiminti, su kuo tui turi būti susijusi, netgi. Plonesnis dalykai dėl vyro ir moterų. Neužmiršk pažymėti mėnesį savo gimimo. Adresas:

A. ŽVINGILAS.

P. O. BOX 3232, BOSTON, MASS.

"AMERICAN BEAUTIES" IN THE SCENIC SPECTACLE "WARS OF THE WORLD", NEW YORK HIPPODROME.

SPECIJALIŠKAS IŠPARDAVIMAS

TOKIO IŠPARDAVIMO NEW YORKE DAR NIEKAD NEBUVO

su 21 perlo kleiviū, 8 basais

Vertės \$18.00, tik už \$7.50

Toks pat Armonikas

21 plieninių klapanų, 12 basų

Vertės \$25.00, tik už \$14.25

Atsiųskite mums nors kiek pinigų ant rankos, o mes jums nusiųsime muzikališką instrumentą, kokį jūs tik norėsite.

Mēs užlaikome specialiaiškal rusų molistr, kuris pataliso visokius Muzikališkus Instrumentus ir Fonografus.

Lietuviški Rekordai su visokiomis dainoms. Galima rašyti ir rusiškai. Atsilankę pas mus nors syki, ateisite visada. Reikalaukite katalogo.

MOSCOW MUSIC CO.

52 Canal Street Dept. M. New York City, N. Y.

Išgydau Vyrus Greitai.

VARICOCELE. Aš gydau VARICOCELE be jokio skausmo, operacijos, arba apvytiųimų; skausmas, sustinimas ir sukepinimas gislose greitai pranyksta. Sėklos nuogėimai sustabdomi. Nualinti organai būna sustiprinami; šiluma, energija ir gyvumas tikro vyriškumo greitai atgaunama.

PROSTATITIS. Aš gydau tą ligą be jokio pjaustymo arba bjaurumų iš išlapinimosi kanalų, sumažina užkatinus, sustabdo visus plūdumus, išvalo ir išgydo puslę ir inkstus, priduoja energijos nusiųsėjusiems organams ir sugrąžina sveikatą ir tvirtumą kiekvienam kūno daliai, kuri buvo apimta ligos.

SYFILIS. Jeigu jums skauda gerklę, randasi plėvės, išbėrimai, vario spalvos plėtimai, skauduliai, žaizdos, kauči gelimas, plaukų slinkimas arba kiti šenkiai, nešūrint, ar tai pradėjo, viduryje ar pabaigoje ligos, klauskite mano patarimo, o liksite sveiki. Mano gydymas išvalo ir pašalina iš kraujo ir kūno visus nuodus ir nešvarumus. Nėra jokio pavojaus, kad liga atsinaujintų. Kam jums per ligus metus nuodytis visokiais vaistais, kad aš galu jus visiškai išgydyti be jokio bėdingų vaistų? Tuojau klauskite mano patarimo.

Nusiųpnę VYRAI.

Mano gydymas nustojusiems vyriškumo pašalina visas blogas įtekmes pirmesnio nualinimo ir besotumo; sustvirtina nervus, sustiprina ir padidina kraują, o labiausiai už viską sugrąžina išsikvota įteigą vyriškumo. Vengkite tuomaikinių gyduolių. Stengkitės išsigydyti antvisados. Aš suteikiu antvisados atgavimą tobulu ir pilnu vyriškumo.

SLAPTOS LIGOS. Nanjos ir senos, bjauros ir įsienėjos, kaip tai Triperis, Plūdimai, Tankus Šlapinimosis, Skausmas ir Deginimas, taipgi nauji skau lūliai arba žaizdos, sušimnimai; visuosie trijose laipėnu se išgydau antvisados greitai ir užlaikau slaptaijėje.

STRICTURA. Išgydau pas tuos, kuriuos daktarai jau buvo atsisakę išgydyti. Gyda be jokio operacijų, skausmo ir nešūrinimo nuo bėdos. Tuojau duodame Palsengvina. Aš neapilinu išgydyti tu, kuris negalima. Mano gydymas sugrąžina visą visumą ir stiprumą. Jeigu atsisakaisi, jeigu visada geras pasakymas. Gyda Ausis, Galvos, Širdies, Gerklės, Plaučių, Krūtinės, Pėdų, Kepenų, Pilvo, Žarnų, Inkstų, Šlapinimosi organų, Smegenų, Nervų, Kaušų, Svarstų ir visos kitas ligas. Aš netikliai gydyti laisčiai, todėl ne laisčiai mano patarimu. Kuris gyvenate toliau atsišaukite pas mane ant vienos dienos, o aš jums užrašysiu pasakytą, ar galu išgydyti.

DR. BYRNE, 208 W. 42nd St., arti Broadway

NEW YORK CITY, N. Y.

Permainomą Kaklaraišio Spilka

Naujas išradimas. Iš spilkos, kurią čia žemiau parodome, jūs galite išimti brangakmenį į minutą laiko ir įdėti kitą; tas taip yra lengva, kad mažiausias vaikas tą gali atlikti. Su kiekviena spilka mes duodame keliatą brangakmenių, kad jūs galėtumėt įdėti naują kožną dieną. Brangakmeniai yra visokių spalvų ir surinkti iš viso pasaulio kraštų. Kiekvienam gerai apsiirngusiam priklauso nešioti tas spilkas.

Set. 1. Chinese-Jade, Mexican Epitome, Oriental Green Pearl, Cornelian, Turquoise Matrix, Amberite, Cameo, with pin complete \$1.

Set. 2. 5 dailus Opalų su spilka \$1.00

Set. 3. 4 Rankom pašyti (Dailios Moteris) su spilka 2.00

Laikrodėliai. Šie laikrodėliai yra padaryti iš maisto metalo ir išrodo, kaip auksiniai ir visiška nešunta. Tai yra naujai išrastas metalas, kuris laikys visam jū amžiui. Iš jo padirbti laikrodėliai niekuom neatiskiriami nuo auksinių, turi labai gerą vidurius, gerai eina ir gvarantuojami vieniems metams. Už VYRIŠKUS \$1.00, Už MOTERISKUS (su geresniais viduriais) \$2.00.

Radium Deimantai. Išrodo, spingsi ir žvilga, kaip tikri deimantai. Jie taip tobulai padirbti, kad ir geriausi žinovai negal jų atskirti nuo tikrųjų. Jeigu norite

1. būt populiariškais ant šokių, bačių ir visur, kur neisite, nešioti RADIUM DEIMANTINIUS ZIEDUS. Visi mūs žiedai yra 14 k. aukso. Vieno karato radium deimantas kiekvienam žiede.

Gvarantuoją. Jūs galite nešioti žiedą 90 dienų ir jeigu pasirodytų jums netinkamu, sugrąžinkite mums, o mes atiduosime jums pinigų.

No. 1. Moterų Tiffany Žiedas \$8.00

No. 2. Vyrų Storos Clav Žiedas \$10.00

No. 3. Vyrų Extra Storos Žiedas \$11.00

Šiuos visus daiktus nusiųčiame visur ir siuntimo lėšas apmokame. Pinigus siųskite Money Orderiais, tad kreipkitės į

PAL'S MANUFACTURING CO.

80 FIFTH AVENUE NEW YORK, N. Y.

Biznieriai! Jeigu norit ateinantiems metams užsisakyt gerą kolendorių, tad kreipkitės į

"Laisvės" spaustuvej.